

Tengernek Csillaga

Mária korának lapja

2009. júl.–aug.
XIV/4. szám

Ára: 290,- Ft

Máriavölgy – kegyzsobor

Teljesen átadott élet

Erdő Péter bíboros szentbeszéde 2009. június 6-án

Kispesten, a Jézus Szíve Plébánián

Krisztusban Kedves Testvérek!

„Nagy örömmel örvendezem az Úrban, lelkem ujjong az én Istenemben, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett, és az igazság köntösét terítette rám” (Iz 61,10). Ezt a titokzatos jelentésű mondatot olvastuk az imént Izajás próféta könyvéből. A próféta Jeruzsálem népéhez beszél. Felhívja őket, hogy készítsenek utat, mert eljön hozzájuk az Úr, a Szabadító. Ez a várakozás, ez a jövendölés Krisztusban teljeseedik be. Az ő eljövetele azonban Szűz Mária személyéhez kapcsolódik. Ahogyan a megváltás kegyelme közeledik az emberiség életéhez – „amint a föld megtermi növényeit”, hogy a prófétával szóljunk –, megjelenik a bűnbeesés óta az első olyan ember, akit Isten „az üdvösség ruhájába öltöztetett”: az áteredő bűn nélkül fogantatott Szűz Mária, akit az angyal „kegyelemmel teljesnek” (Lk 1,28) nevez. Amikor tehát *ma ünnepélyesen kihirdettük a „Mária Szeplőtelen Szívének Szeretelángja Mozgalom” elismerését Főegyházmegyénkben*, azt kértük bizalommal, hogy Mária-tiszteletünk megerősödjék és hozzájáruljon az üdvösség művének bontakozásához népünk történelmében.

De hol is van a Mária-tisztelet helye katolikus hitünkben és vallásos életünkben? – Montforti Grignon Szent Lajos a Tökéletes Mária-tiszteletről szólva a következőt mondja: „Minthogy tökéletességünk abban áll, hogy isteni Megváltónkhoz, Jézus Krisztushoz hasonlókká legyünk, vele egyesüljünk, és magunkat neki szenteljük, minden ájtatosság között az a legtökéletesebb, mely Jézus Krisztushoz leginkább hasonlónak tesz, vele legbensőbbben egyesít, és a legkizárólagosabban neki szentel minket”.

A keresztény embert Krisztushoz leginkább az teszi hasonlóvá, ha a kegyelem állapotában van. Ezt az állapotot pedig legbiztosabban a jó szentgyónás állítja helyre bennünk. A legbensőségesebb egyesülés Krisztussal itt, a földön az Eucharishtiában valósul meg. A szentáldozásban teljes emberiségünk szerint kapcsolatba kerülünk a megfeszített és feltámadt Krisztussal. De az ezekre épülő, bensőséges vallási életben méltán helyezzük kitüntetett magasságba a Boldogságos Szűz Mária tiszteletét. „Szűz Mária minden teremtmény között leghasonlóbb Isten Fiához, Jézus Krisztushoz. Ebből következik, hogy minden áhítat között Szűz Máriának, az ő Szent-séges Anyjának a tisztelete az, amely Urunkhoz és Üdvözítőnkhez a leginkább hasonlóvá teszi, és leginkább neki szenteli a lelket. Továbbá, minél

X. Országos Szereteláng ima-találkozó, Kispest, 2009. június 6.
A szentmisét celebrálja – 31 pappal együtt – Dr. Erdő Péter, bíboros

Spirituális támogatók: fr. Barsi Balázs OFM., Gyulai Oszkár,
P. Jáki Teodóz Sándor OSB., Katona István, Regőczi István és Török József.
Teológiaiag lektorálta: Bocsa József, piarista

Tartalomjegyzék

Teljesen átadott élet – Erdő Péter bíboros szentbeszéde	1
A Szűzanya rózsafüzére fegyver és gyógyszer	4
Szereteláng rózsafüzér	6
Dr. Kühár Flóris O.S.B.: Szűz Mária élete (folytatás)	7
Mária a mi anyánk	18
Kilenced a Kármelhegyi Boldogasszony tiszteletére	20
Litánia Szent István király tiszteletére	24
II. János Pál pápa: Maradjatok hűek!	26
A nándorfehérvári győzelem	27
Máriakegyhelyek	
Máriavölgy	31
Mária kora	
A szentmise, mint meghívás vendégségbe	33
A Boldogságos Szűzanya szüleinek tisztelete	35
A Mária-jelenésekről	37
Postaládánkból	40
Rózsafüzér	
Jáki Szaniszló: Fénnyel teli titkok	42
Az első fénnyel teli titok	42

A Szerkesztőség címe:

1539 Budapest, Postafiók 638.

Internet: www.tengernekcsillaga.hu

E-mail: stella-maris@freemail.hu

A lappal kapcsolatos bármilyen észrevétellel, javaslattal forduljon a lap szerkesztőségéhez!

Felelős szerkesztő: Jánossy Gábor

Készült a Co-Print Kft. nyomdájában,
www.co-print.hu

Felelős vezető: G. Diviaczky Klára

A hátsó borítón: **Madre della Divina
Provvidenza – Roma**

A *Tengernek Csillaga* folyóirat megrendelhető a Stella Maris Alapítvány postafiók címén, illetve e-mailen és megvásárolható a templomokban vagy Budapest V., Ferenciek terén.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Kiadja a Stella Maris Alapítvány

A Stella Maris Alapítvány
bankszámlaszáma: K&H Bank
10200885-32621031-00000000
ISSN szám: 1416-8243

inkább Szűz Máriának szenteli magát a lélek, annál inkább szenteli magát Jézus Krisztusnak”. Ezért mondja Grignon Szent Lajos, hogy a Jézus Krisztusnak való tökéletes önfelajánlás útja „önmagunk tökéletes és teljes felajánlása és átadása Szűz Máriának”. Ez keresztségi fogadalmunk tökéletes megújítása is.

Totus tuus – ez volt a jelszava II. János Pál pápának, aki világoskék címerébe a címertan hagyományos szabályaira fittyet hányva beleírta Szűz Mária nevének kezdőbetűjét. De Isten Szolgája, János Pál pápa nemcsak a jelszót mondta ki, hanem rátette erre a felajánlásra az egész életét, egészségben és betegségben, ereje teljében és idős korában, a napnak minden órájában, tudatának és érzelmeinek teljes energiájával állt rendelkezésére a Boldogságos Szűzanyának és rajta keresztül az egyetlen Úrnak, Jézus Krisztusnak, aki mindannyiunk gazdája és mestere. Az ő példájából tanuljuk meg, hogy a teljesen átadott életet Isten csodálatos áldása kíséri. Mert a kegyelem a bűn, a gonoszság vagy az evilági hatalmak fenyegetései és látszólagos sikerei között is megtermi gyümölcsét, képes átalakítani a szívünket, képes formálni az egyes népek és az egész emberiség történelmét.

A Szereteláng mozgalom kezdeményezője, Erzsébet asszony Lelki Naplóját hamarosan – szerkesztett változatban –, egyházi jóváhagyással közreadjuk. A jóváhagyás nem jelenti, hogy ezzel bármilyen magánkinyilatkoztatás tényét hitelesítenénk ünnepélyesen. Azt azonban jelenti, hogy azoknak az üzeneteknek a tartalma, amelyek a kiadványba bekerülnek, megfelel a katolikus hit igazságainak. Ezek az üzenetek Erzsébet asszony lelkében fogalmazódtak meg, bennük ő magának az Üdvözítőnek vagy a Boldogságos Szűz Máriának a szándékát ismerte fel. Innen ered az „üzenet” megjelölés, amivel ebben a Lelki Naplóban gyakorta találkozunk.

A szív már az Ószövetségben az ember gondolkodását, belső világát jelöli. A kereszténység gyakran az érzések, a szeretet, a szándék székhelyeként vagy jelképeként beszél róla. Jézus Szívének tiszteletén kívül elevenen él az Egyházban Szűz Mária Szeplőtelen Szívének tisztelete is. De a szeretet eleven érzését a Biblia is gyakran tűzhez vagy lánghoz hasonlítja. Maga Jézus mondja: „Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre. Mi mást akarnék, mint hogy lángra lobbanjon?” (Lk 12,49). Az emmauszi tanítványok pedig így emlékeznek vissza a Jézussal folytatott beszélgetésre: „Ugye, lángolt a szívünk?” (Lk 24,32). Ebben a nagy összefüggésben hangzanak el a Lelki Napló szavai, melyek elmélkedő formában a Boldogságos Szent Szűz kívánságát fogalmazzák meg: „E kegyelemmel teljes

Lánggal, melyet szívemből adtam nektek – szívről szívre járva –, gyűjtsátok meg mindenki szívét az egész országban. Ez lesz a csoda, mely tüzet fog, s amelynek fénye a Sátánt megvakítja. Ez annak az összetartó szeretetnek a tüze, melyet Szent Fiam sebeinek érdemei által eszközöltem ki a mennyei Atyától”. *A szeretet tüzének továbbadása, az édesanyai hivatás tisztelete, az áldozatkész munka ma is égetően aktuális. Fontos, hogy minden nehézség és baj között, de minden új lehetőség és öröm láttán is feltekinünk Pártfogónkra és Édesanyánkra, Szűz Máriára.*

Mivel a Szereteláng Mozgalom az utóbbi évtizedekben világszerte elterjedt, Brazíliában, Mexikóban, de még Tajvanon is imaközösségek alakultak és a hívők olyan magántársulásai, amelyeket a helyi püspök jóváhagyott, különös öröm a számunkra, hogy ennek a lelkiségnek a születési helyén, hazánkban is elismerhetjük ezt a mozgalmat. Hosszú évekig tartott a Lelki Napló teológiai átvizsgálása. Kapcsolatban voltunk a Mozgalom külföldi vezetőivel és tagjaival is. Meghallgattuk olyan lelkipásztorok véleményét, akik tanúsíthatták, hogy milyen gyümölcsöket terem az életben ez a lelkiség. Így érkezünk el – hitem szerint a Gondviselés akaratából – arra a pontra, hogy hazánkban is elismerhetjük a mozgalmat. A hívő emberek lelkében élő kegyelmi adományok és az apostolok utódainak pásztori felelőssége már Szent Pál tanítása szerint szoros együttműködésre hivatott az egész Egyház javára (vö. 1Kor 12,10; 14,1-40; Tit 1,9; ApCsel 20,28). – Ma, amikor ebben a szentmisében imádkozunk, könyörögünk a családokért, az édesanyákért és egész népünkért. A Lelki Napló szavaival: „A Magyarok Nagyasszonya országa vagyunk”. Ezt ragyogtassuk szüntelenül a lelkek felé. *Tartsuk ébren a Magyarok Nagyasszonya óhaját. Egész életünk „minden erejével és áldozataival” óhajtsuk szüntelenül Krisztus országának eljövetelét, hogy a Szűz Anya Szeretelángja másokban is felgyulladjon és terjedjen a „szeretet szikrái által”.*

Ezt adja meg mindnyájunknak a Mindenható Isten. Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya, könyörögj érettünk, áraszd szeretelángod kegyelmi hatását az egész emberiségre!

Amen

(Magyar Kurir 2009.06.08.)

Az ünnepi szentmisén 31 pap koncelebrált és mintegy 1500 hívő vett részt. Csodálatos, lélekemelő együttlét volt!

Ezzel az imprimatúrával megnyílt a lehetőség a „Szereteláng mozgalom” hivatalos terjesztéséhez. Talán ezzel nyílt ki egy „kalitka”, amely év-

tizedek óta zárva volt... A Szereteláng ma elsősorban Dél-Amerikában és Közép-Amerikában lángol, igen sok, szép lelki gyümölcsöt teremve.

Érdekes megjegyezni, hogy a Plébános atya a találkozó után haza akarta vinni kocsiján Bálint József, jezsuita atyát – akinek lelki munkálkodását sokan igen nagyra becsülik, – de nem érhetek haza, mert egy súlyos baleset után kórházba kerültek (a „véletlen” hiányzik Isten szótárából). Imádkozzunk értük is! Remélhetőleg a lap megjelenésekor már felépülve újból otthonukban lesznek. – a szerkesztő

A Szűzanya rózsafüzére fegyver és gyógyszer

A Szeretelánggal néhány éve ismerkedtem meg. Már imádkoztam egy ideje ennek a lelkiségnek a tagjaival, de csak egy imaforma volt a többi között, egészen addig, amikor a szereteláng rózsafüzér által a számomra is az eddigi legmegindítóbb, átiütő imameghallgatásban volt részem mindössze alig 15 perc alatt ami életmentése volt a Szűzanyának, fantasztikus volt!

2007. október 13-án a fatimai templomban voltam Soroksáron és részt vettem az imádságban sok mély fájdalomtól vergődve. Imádkoztam és nagyon kértem valamit, amit pár órával később legnagyobb meglepetésemre meg is kaptam, de nem tudtam vele mit kezdeni és elszűrtam. Nagyon bosszantott és teljesen kétségbeestem tőle, hogy milyen nyomorult vagyok és nagy szomorúság, kétség, világvége, önsajnálát, düh, büntudat, mieltet volna, ha... és öngyilkossági gondolatok mardostak, úgy éreztem mindez a nyakamban ül és nagyon nehéz terhet cipelek, ami húz lefelé. Próbáltam imádkozni, de nem ment, talán csak annyit bírtam kinyögni, hogy Szűzanya ments meg, segíts! (de ez csak döntés volt, érzélem nem volt benne, mert az nagyon sötét volt, nemcsak bennem, hanem körülöttem is). Az Andrassy úton gyalogoltam az Oktogon felé, (vonszoltam magam) hátha kijárom magamból ezt a benső szívszorítást (ez délután volt) és a Vörösmarty utca magasságában jobb kéz felől egy kocsi közelében egy aládúcolt ház előtt éktelen artikulálatlan ordításra lettem figyelmes. Éreztem, hogy oda kell mennem, és elindultam a hang irányába. Érdekes látvány fogadott. Egy nő ordított, egészen különleges pózban. Fejjel lefelé, mint aki pucsít, az arca a földön, a fenéke az égnek, mintha ülne valaki a fején. Nem bírta felemelni onnan a fejét, a szeme, illetve a tekintete, amennyit láttam belőle elég sötét volt. Egy másik nő, járókelő guggolt mellette és mondo-

gatta, hogy nyugodjon meg, de az csak üvöltött, káromkodott, szidta a pasiját, a gyereket, mindenkit, arról kiabált, hogy öngyilkos lesz(!) Kezdtém megérteni, hogy az előbbi gondolataim nem annyira rólam szóltak, és éreztem, hogy dolgom van itt. Kérdeztem mi történt, a guggoló nő elmondta, hogy a zebráról húzta ide ezt a nőt, mert lefeküdt az útestre, hogy öngyilkos lesz. Nagyon kedvesen, halkán beszélt hozzám, látszott, hogy profi segítő. Én kissé hátrébb léptem, nem mozdultam onnan, akkor már tudtam, hogy gyorsan kell cselekedni, magamban a Szűzanyát kezdtem hívni, hogy jöjjön és csináljon valamit és persze Jézust. Űztem ezerrel Jézus nevében a Gonoszt, akiről valahogy ráébredtem, hogy a nő fején ül (szerencsére nem láttam). Éreztem, hogy nincs idő a sima rózsafüzérré de melyik a leghatékonyabb és leggyorsabb... és eszembe jutott a Szereteláng rózsafüzér és belekezdtem. Közben többen odajöttek bámészkodni. A szelektív figyelmem a rádiózás éve alatt, különösen az élőműsor készítés miatt olyan fokúra kifinomult, hogy tudok egyszerre több felé figyelni, így beszélgettem is egy pár szót az emeberekkel, de közben megállás nélkül imádkoztam. És egy csodálatos imameghallgatásnak a tanúja lehettem: az 5 tized kb. 10-15 perc alatt elmondható, és az első tizedben a nő elhalkult, a második tizedben már csendben volt, fel tudta emelni az arcát a földről, a harmadik tizedben már felegyenesedett, a negyedik tizedben már törökülésben ült és az ötödik tizedben már guggolt, nevetett és arról beszélgettek, hogy hogyan lehet megoldást találni erre a helyzetre, milyen lehetőségek vannak, hol és kitől és milyen segítséget kérjen. :) Fantasztikus volt! Határtalan és leírhatatlan volt az örömöm! Nagy lelki békém lett és még a nap is kisütött. Éreztem, hogy már nincs itt rám szükség és mivel amúgy is hátrébb álltam, indulni készültem, de azért odaköszöntem a guggoló nőnek és a megszabadítottak is. És akkor egy olyan visszajelzést kaptam arról, hogy a Szűzanya jelen volt, amit soha nem felejték el: a megszabadított nő rám nézett, a szemei (!) döbbenetesen voltak, mosolygott, de a szemével is, aminek különös fénye volt. Nem láttam a szemgolyóját, csak mintha gyémántok csillogtak volna a szeme helyén, kristálytisza világoskék drágakövek. Megértettem, hogy a vakság, amit a Sátán okozott, abból szabadult fel és ez a világos színű csillogás, ez a kék lobogás, az ami a szemében van, ez a Szereteláng! Ilyet még életemben nem láttam! Guggolt és két kézzel nyúlt felém, mint egy kisgyerek, megragadta a karomat és mint aki a halálból jött vissza (onnan jött!) magához húzott és mint a kisgyerek az édesanyjának, aki nem hagyta el, adott két nagy pusztit és úgy szorított, mint aki soha nem akar elengedni. A guggoló nő megdöbbsent, hiszen ő volt,

aki jogosan gondolta, hogy visszahozta ezt a nőt (egyébként rá gondolva is imádkoztam közben) a halálból, én meg tudtam, hogy ez az ölelés a Szűzanyának szólt és valószínűleg Őt láthatta ez a megmenekült fiatalasszony. (Gondolom a Szűzanya ott állt mellettem, miután Hozzá imádkoztam. Itt kezdett világossá válni, hogy milyen fontos, hogy kire figyelünk, kit engedünk be a gondolatainkba! Ha a Szűzanyára figyelünk az általa kért imákkal, Ő Jézushoz vezet minket, aki ezáltal szintén jelen van és azért is akiért imádkozunk és aki imádkozik azt is szabadítja!) Beszéltünk két szót, megköszönt nekem mindent (!) pedig én egy szóval sem mondtam neki, hogy mit csináltam, csak ezután azt, hogy az Isten és a Szűzanya nagyon szereti, és hogy ő adott nekem nagyon sokat (hiszen én is megmenekültem). Hatalmas örömmel a szívemben, ujjongva, hálát adva és dicsőítve az Urat és a Szűzanyának örülve jöttem el.

Cs. Szabó Dóra

Szereteláng rózsafüzér

A Szűzanya Magyarországon, Kindelmanné Szántó Erzsébet asszonynak, hat gyermekes családjának nyilvánította ki az Ő édesanyai Szívének óhaját, és kérte, hogy a Szentatyán keresztül az egész világon bontakoztassuk ki a Szűzanya Szent Szíve tiszteletét. *Gyümölcsoltó Boldogasszonykor született meg a Szűzanya Szívében a Szereteláng, a Szentháromságos egy Isten szeretete és az istenanyai (emberi) szeretet egyesülésével. Ez azóta lobog az Ő szívében.* Jelenleg a Világ számos országában csodálatos erővel „lángol” a szereteláng tüze, a Szűzanya Szent Szív tisztelete – a szerkesztő

A Szűzanya szavai: „Én fénycsóvát adok kezetekbe, ez Szívem Szeretelángja. Leányom itt nyújtom Szívemnek szeretelángját. Gyűjtsd meg vele a tiédet és add tovább, legalább egy léleknek. A Kegyelemteljes Láng, melyet Szeplőtelen Szívemből adtam, szívről-szívre járjon. Ez lesz a csoda, melynek fénye a Sátánt megvakítja. Ez az összetartó szeretet tüze, és tüzet tűzzel fogunk oltani: A gyűlölet tüzeit a szeretet tűzével. Ezt a kegyelmet szent Fiam Sebei által eszközöltem ki a Mennyei Atyától. Kegyelmi hatása kiárad a haldoklókra és a tisztító tűzben szenvedőkre is. (Aki hétfőn kenyéren és vízen böjtöl, sok lelket kiszabadít.)

Bevezetés: Isteni Megváltónk öt szent Sebe tiszteletére mélyseges áhitattal egymás után ötször vetünk keresztet: Az Atya, a Fiú...

Nagy (önálló) szemre: Szűz Mária Fájdalmas és Szeplőtelen Szent Szíve, könnyörögj érettünk, kik Hozzá menekülünk!

Három kis szemre:

1. Istenem, hiszek Tebened, *mert végtelenül jó vagy!*
2. Istenem, remélek Tebened, *mert végtelenül irgalmas vagy!*
3. Istenem, szeretlek Téged, *mert mindennél szeretetreméltóbb vagy!*

Tized (5-ször): Szűz Mária... Szűzanyánk(10-szer)... Áraszd...

Nagy (önálló) szemre: Szűz Mária Fájdalmas és Szeplőtelen Szent Szíve, könnyörögj érettünk, kik Hozzá menekülünk!

Kis szemekre: Szűzanyánk, ments meg minket *Szeplőtelen Szíved Szeretelángja által!*

Áraszd Szeretelángod kegyelmi hatását az egész emberiségre, most és halálunk óráján! Amen.

Befejezés: a Szentháromság tiszteletére háromszor mondjuk:

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, *miképpen kezdetben, most és mindörökké! Amen.*

Ének javaslat: ÉE 248/1-2. (H 183/1-2) vagy a „kék füzet”-ből

Szűz Mária élete (folytatás)

Dr. Kühár Flóris O.S.B.

Krisztus Jézus született

Názáret fölött elmúlt a nyár és az ősz, a tél közeledtével az emberek házaikba vonultak. Most még csendesebb lett a falu. József házában folyt a munka, a kenyérkeresés néma lázával. A Szent Szűz mindig közelebb ért ahhoz a naphoz, melyen a Magasságbelinek Fiát szemtől-szembe láthatja.

Az elzárkózott falu távol volt a nagyvilág érintésétől. Ide nem értek a római hódítók katonái, itt pogány bölcsesség és pogány élet egyformán ismeretlen volt. Egyszerű, évszázados szokásokat őrző nép élt itt, akit nem érdekelt sem a római császár hatalma, sem a nagy városok bámulatos pompája. Ha a fővárosba mentek, oda is csak a templom vonzotta őket.

De ez a tél nagy újságot hozott számukra. Hírnökök hozták a rendeletet, megjöttek a szomszéd falvakba, betértek Názáretbe is: a római császár, Augustus, tudni akarja, mennyi az ő népe; össze akarja íratni az em-

bereket széles világbirodalmában. Most már a zsidóknak is ő parancsolt; a zsarnok Heródesnek ő volt az ura. A zsidókat nemzetségek szerint kellett összeírni, minden családfőnek és egyedüli örökösnek meg kellett jelenni abban a városban, melyből a nemzetség származott. Ott őrizték a családok leszármazási írásait, a családfákat. Mária egyedüli örököse volt családjának, József pedig mint családfő volt kénytelen a rendeletnek szót fogadni.

A császár hatalma most volt a legnagyobb. Rómából, a tengereken túlról elért az ő akarata a kis galileai faluba és még onnét is távolabb keletre; neki hódolt a régi Egyiptom, a fáraók országa; katonái észak felé a Rajn-ig és Dunáig vitték zászlait. Az akkor ismert világ őt vallotta urának. A birodalomnak éppen jó esztendeje volt; a fegyverek zaja elnémult mindenütt és a császár a béke jeléül becsukatta Janus templomát. A nép imádta a császárt és az „emberi nem üdvösségé”-t látta benne.

A nehéz téli útra fölkészült már József és Mária. Ők is megtették, amit a császár kívánt. Útjuk kényelmére magukkal vitték öszvérüket. Hiszen a Szent Szűznek oly nehéz már ez az út anyaságának boldogító terhével. Majd az öszvér lesz szolgálatára, ha a hegyek kifárasztják lépteit.

A Szűz tudta, hogy a császár alattvalója annak, akit az angyal neki megjelentett. Hogy mégis megindult erre az útra, azt azért tette, mert érezte, hogy az Isten akarata van a császár törvényében. A próféta szavai jutottak eszébe: „Efratai Betlehem, Juda földje, belőled származik, aki uralkodó lesz Izraelben” (Mikéas 5.2.)

Négynapos utazással megérkezett a szent pár Dávid városába. Valamikor ezeken a domboldalakon legeltette nagy őszük a nyáját, mikor Sámuel próféta királlyá kente. Akkor is az alázatost emelte föl az Úr, most is. Családjuk nagyságára emlékeztette őket minden, ezeréves múltat jelentett ez a város számukra. Az a múlt most zárul le, talán még az éjszaka és kezdődik az új világ, a jövő, az angyal által jelentett gyermek országa és uralkodásának nem lesz vége...

Rokonságuk már nem volt a városban. Elszéledtek régen. Hol szerezzenek szállást? József aggódó szívvel járta a házakat, lépteit siettetten a szűznek nehéz állapota. Nincs hely a magánházakban; mindenütt sok a rokonvendég, ki fogadná be a názáreti idegeneket?

Mentek a vendéglőkbe, kerestek ott helyet. Azok is tele voltak. A Szent Szűz érezte az emberek szívtelenségét. Megváltójukat, Istenüket rejtegeti és nem adnak neki helyet. Mit fognak tenni, ha majd királyuk lesz az ő gyermeke!

Sehol helyet nem kapván, megindultak a város kapuján kifelé. Alig néhány lépésnyire a város kapujától sziklaoldalba vágott barlangot találtak. Amint beléptek, látták, hogy istállóban vannak, melyben a pásztorok szokták magukat rossz időben meghúzni nyájaikkal. A barlangban szalma volt és jászol.

A Szűz fáradt volt, leült egy szikladarabra pihenni. Kint hűvös, csendes, csillagos éj. Bent is elcsendesül minden, József elpihen, a Szent Szűz, mint szentségtartó, őrző az ő magzatát. Szíve megárad feléje, a imádság, a hódolat száll feléje. Amennyi dicséretet kellene a csillagos égnek róla, Teremtőjéről, mondania, azt a Szent Szűz mondja neki; ahogy az angyalok hódolnak előtte, úgy hódol ő most. Az emberek imádsága még nem éri, nem ismerik; valamennyi helyett imádkozik Mária ez éjszakán. Szemét lezárja, mintha keresné. Szíve alatt van és ez a szív anyai szeretettel dobog az Isten Fiáért.

„Midőn mély csendbe merül minden és az éjszaka fele útját elérte, az Úr mindenható Igéje az égből, a királyi székből eljött.” (Bölcs kve 18.)

A Mennyei Atya öröktől fogva mondja: „Fiam vagy Te, én ma szültelek téged”. (2. zsoltár)

A názáreti Szűz a betlehemi barlangban ugyanazt mondja: „Fiam vagy te, én ma szültelek téged”.

És leborul az ő egyszülött Fiára, érzi isteni hatalmát. Édesanya lett és szűz maradt.

*„Mint ívegen a sugár – ahogy átsugárzik, -
mégis rajta semmi kár – sérelem se látszik,
úgy született az anya – foltja, kára nélkül
Isten, Istennek fia – saját jegyeséből.
S mint a gondolat suhan – a szív rejtekéből!
Aki bűn nélkül fogan, – szül fájdalom nélkül.”*

(Franciaországi himnusz. Babits ford.)

Hála neked, Istenem, gyermekem! Karjába veszi, beletekint szemébe, a gyermek és az anya egymásra néznek. Aztán csókolja, lelkesült anyai hévvel, csókolja szemét, homlokát, arcát. Övé, az ő gyermeke az Isten Fia.

A barlangban ott van József, most már az Isten Fiának őrzője, gondviselője. Alázatos lelke meghajlítja térdét és imádja az Isten Fiát...

A barlang sötétjét az isteni gyermek fénye deríti föl.

Ez isteni fényben látja a Szent Szűz, mily szegény az Isten anyja. Mit tegyen gyermekével? Hideg van, pólyába takarja; a szalma, az istálló szal-

mája kell, hogy fekvőhelyét, a jászolt megtöltse. Oda fekteti a gyermeket. Mít adhat neki mást? A csillagos eget adná trónusául és a földet lábai zsámolyául, oly nagy az ő szeretete. De az ő isteni gyermeke nem ezt akarja. „Nem akartad a bakok és a bárányok vérét – mondja mennyei Atyjának a gyermek –, de testet adtál nekem. Itt vagyok, hogy cselekedjem a te akaratodat.” Az Isten Fia a betlehemi barlangban kezdi az ő áldozatát és az ő édesanyját is részesévé teszi az áldozatnak.

Imádás és áldozat; ezzel telik meg a betlehemi barlang, titkokkal csodás temploma az isteni gyermeknek.

Dicsőség a magasságban Istennek

Kint, nem messze a barlangtól, pásztorok virrasztottak nyájaiknál. A csillagos ég alatt elmélkedtek, beszélgettek; egyszerű, hívő nép, Messiásvárással tele még az éjszakájuk is.

Egyszerre mennyi fény árad az éjszakában, szemük előtt az Isten angyala. Megijednek, de az angyal így szól: „Ne féljete, nagy örömet hirdetek nektek és minden népnek. Ma született meg nektek a Megváltó s ez az a Krisztus, az Úr, akit vártok. Ez lesz a jel, melyről megismerhetitek: egy kisdedet találtak pólyába takarva és jászolba fektetve.”

Erre az angyalok serege jelent meg és énekeltek, dicsérték az Urat:

„Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség a jóakarató embereknek.”

Az ének elnémult, az angyalok eltűntek, megszűnt az égi fény is. A pásztorok nem késtek, mentek az angyal útmutatása szerint. Megtalálták Máriát és Józsefet és a gyermeket jászolba fektetve. Fölismerték, imádták Megváltójukat. Az Isten Anyja örült, hogy gyermekét ezek az egyszerű pásztorok áhítattal imádták és megjegyezte szavaikat, melyekkel látomásukat beszéltek el.

Elmúlt az éj, az Isten Anyja Karácsony-éjszakája.

Rá emlékezve köszöntjük az Isten anyját:

*„Szent Anya üdvöz légy! Méhedből jött a Király, ki
Földet-eget tart századokon át birodalmas erővel,
mely a mindenséget örök gyűűjébe kerítve,
végtelenül maradand. Te magad vagy az
Egy, kiben áldón az anyaság örömét szűziségnak szenteli fénye;
Egy, ki előtt nem járt s nem jön utána hasonló;
Egy, aki Krisztusnak tetszett: példátalan asszony.”*

(Sedulius himnusza. Babits ford.)

A Te lelkedet pedig tőr fogja átjárni

Szent József eleget tett a kötelességnek, melyért Betlehembe jött; bejelentette hitvesét, a kisdedet és magát a római hatóságoknak. A tisztviselők beírták a többi mellé a kisdedet és nem gondoltak semmire tovább. Hogy tudták volna, hogy Augustusnál, a császárnál is nagyobb az, akit nekik József bejelentett.

József utánajárt a városban és pár nap múlva kapott egy szegényes házat, Mária odavitte gyermekét. Az első napok keserves nélkülözései után most már valamivel többet nyújthatott a kisdednek, akit születésekor a jászolba kellett fektetnie.

Születése után a nyolcadik napon következett a névadás, annak a szertartásnak a kíséretében, mely az ószövetségi törvény szerint minden fiúgyermekre kötelező volt. A szertartás szavait maga József mondta a gyermek fölött: „Dicsőség az Istennek, ki törvényének pecsétjét testünkre nyomta és megjelezte gyermekeit a szövetség jelével, hogy részessé tegye őket a mi atyánknak, Ábrahámnak áldásában.” A kisded ily módon illeszkedett Ábrahám családjába, kinek vér szerint való leszármazottja is volt édesanyja által. Az ígéret, melyet az Úr Ábrahámnak és utódjainak adott, benne és általa valósul meg: „Megáldatnak a te ivadékaidban a föld minden nemzetségei.”

A kisdednek neve Jézus lett. Édesanyja is, szent József is ezt a nevet hallották az angyaltól. Jézus: Megváltó; az isteni gyermek hivatása. Ez a név lett a világ legkedvesebb neve; az édesanya nevével együtt legtöbbször említi minden ember. Ennek a névnek szól a hála a megváltott ember lelkéből, ehhez folyamodik bajaiban, ez a név zárja le ajkait és tőle reméli boldogságát.

Mily imádó szeretettel mondhatta ezt a nevet először édesanyja az ő gyermekének! Őt máris megváltotta, fogantatása első pillanatában neki már Megváltója volt Jézus. Hogy szerette az Isten-Fia az ő édesanyját: megóvta az eredeti büntől és ezáltal tette méltóvá ahhoz, hogy édesanyja lehessen.

A törvény még egy kötelességet rótt az elsőszülött gyermekre és édesanyjára. Az édesanyjának negyven napig távol kellett maradnia a templomból. A negyvenedik napon pedig egy bárányt és egy gerlicét kellett bűneiért áldozatul hoznia. Ha szegény, két gerlicét ajánlhat föl. A pap imádkozik fölötte és ezáltal tisztul meg a törvény szerint. Az újszülöttek az Istené; Egyiptom elsőszülötteinek árán szabadította meg Jahvé (az Isten) az ő né-

pét Egyiptomból, ezért kívánja, hogy az elsőszülötteket neki ajánlják fel. Őt ciklus árán válthatták őket vissza.

A Szent Szűzre nem vonatkozott ez a törvény. Ő a szentek szentjét adta a világnak; neki nem kellett semmitől sem megtisztulnia. Gyermekeket sem kellett volna az Istennek ajánlania; hiszen ő maga volt az Isten-Fia. De az engedelmesség példáját akarta a Szűzanya megadni, azért nem vonta ki magát a törvény alól.

Elindult tehát a negyvenedik napon Józseffel. Karján vitte kisedét. A szegények áldozatát, a két gerlicét vitték magukkal. Örömmel lépett a templom lépcsőjére az Isten anyja kisedével. Most valósult meg Aggeus próféta jóslata: „Meg fog jelenni az, aki után a nemzetek vágyódnak és betölti a templomot dicsőségével.” Mily szerényen, észrevétlenül vonult az Úr édesanyjával először az ő templomába! A papok, kik látták őket, nem tudták, hogy a Megváltó jön templomába.

Az Istenanya nem világosította fel őket. De kellett, hogy a Megváltónak a templomban, az ő házában, hódoljon valaki. Tulajdonába lépett, a szolgálók nem ismerték föl Urukát.

Egy jámbor aggastyán, Simeon hódolt a papok és a nép helyett. Az Úrnak szolgált hosszú életében, azért a kegyelemért imádkozott, hogy Megváltóját láthassa. A Szentlélek biztosította arról, hogy addig nem hal meg, amíg az Úr Fölkentjét, Krisztusát meg nem látja.

Épp a templomban volt, amidőn az Istenanya kisedével a karján belépett. A Lélek sugallatára fölismerte és ez a pillanat élete boldogsága lett. Átvette a gyermeket karjaiba, hálát adott az Istennek és fölkiáltott:

„Most már elbocsáthatod, Uram a te szolgádat, igéd szerint békességben:

Mert látták szemeim Megváltódat, kit küldtél minden néphez

Fényként a nemzetek megvilágítására és népednek, Izraelnek dicsőségül”

A Szűzanya érezte, hogy a Szentlélek szól az aggastyán szavaiból; csodálattal hallgatta; de Simeon most feléje fordult:

„Sokak romlására és föltámadására válik gyermeked Izraelben; ő lesz a jel, melynek ellene mondanak. A te lelkedet pedig tör fogja átjárni, hogy az emberek szívének érzései megnyilvánuljanak.”

Az Istenanya e szavaknál még jobban érezte, mint a betlehemi barlangban, hogy az édesanyjai szeretet boldogsága egyúttal fiának sorsában való részesedés is lesz. Lelkét átjárták az üldözött, az elhagyatott, a szenvedő

Megváltóról szóló zsoltárok szavai, előtte állt Izaiás jóvendölése a bárányról, mely leöletésre vitetik.

Megrendült, gyermekére nézett, mint aki vígasztalást keres. A gyermek megértette édesanyját és az édesanya újból mondta magában azon szavakat, melyek árán az Isten anyja lett: „Íme az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd, akaratod szerint...”

Még egy tanúja volt az Üdvözítő bevonulásának templomába, kinek az Úr megadta, hogy őt fölismerhesse. Anna volt ez, nyolcvan éves próféta-nő, aki hétéves házasság után özvegyen maradt és özvegysége idején éjjelnappal a templom területén tartózkodott, imádsággal, böjttel szentelte meg életét. Az Úr megjutalmazta az ő szolgálójának jámborságát azzal, hogy meglátta a Megváltót.

Ezek után a Szent Szűz elvégezte, amiért jött; átadta a két gerlét a papnak, aki fölötte a szent szertartás szavait mondta. Majd Józseffel együtt fölajánlották a gyermeket az Úrnak azáltal, hogy átadták a pap kezébe. Megfizetvén érte a váltságpénzt, a gyermeket visszavette az édesanya karjaiba.

„A Szent Szűz előtt sok édesanya vitte elsőszülött fiát a templomba, mindegyik megváltotta gyermekét és azzal az öntudattal jött haza: gyermekem, enyém vagy. Csak egy anya találkozott, ki nem volt szerencsés, kitől Isten a bemutatást elfogadta úgy, hogy annak a gyermeknek életét kívánta, – anya, ki úgy látszik, nem talált irgalmat, – ki úgy látszik, ki volt szemelve, hogy megfizessen valamennyiért, hogy ránehezdedjék az Úr keze. Ez az anya nem a legrosszabb, nem a leghitványabb, nem a legnemtelenebb volt, hanem a legszebb, a legédesebb, a legnemesebb: a Boldogságos Szűz Mária. Miért? Mert ha áldozatot hozni minden léleknek ékessége és szépsége, nagy áldozatot csak nagy lelkek képesek hozni: a legnagyobb áldozatot a legszebb lélek hozhatta”. (Prohászka)

A bölcsék csillaga

Öröm és bánat egy úton járnak, néha egyszerre érkeznek a házhoz.

Ama napokban, midőn a Szűzanya Simeon jóvendölésének keserűségét az anyai szeretet édes gondjaival oltogatta, nagy meglepetés érte a kis betlehemi házat. A kapu előtt tevék állottak meg, távol keleti sivatagok hírhozói, idegen utasok szállottak le róluk, színes, gazdag vala a ruházatuk, Királyoknak nézhették őket, a nagy kíséret, a szolgálók tábora mutatta vagyionuk, hatalmuk nagyságát. Miért álltak meg e kis ház előtt?

Az égen – csodák csodája – világos nappal fényes csillag, sugarai megállnak a szegény hajlék fölött. Az utasok beszélgetnek, mintha tanácskoznak, azután a legtekintélyesebb köztük bebocsátást kér a házba. József meglepődik, de azt mondják, ők a zsidók újszülött királyát jöttek imádni messze napkeletről, mert látták a csillagát az égen. Voltak Jeruzsálemben, a papok és maga a király, Heródes is Betlehembe utasították őket. Ott kell a Megváltónak születni. Különben is a Megváltónak ebben a házban kell lennie: itt állt meg fölötté a csillag.

A csillag fénye beragyogja a házat, hogy gyönyörködjék a bölcsek hódolatában. József szavára az édesanya, karján a kiseddel, belép a szobába, a vándorok földre borulnak előtte. Az édesanya is, a kised is oly kedvesen tekint rájuk, kik messze földről hozzá jöttek, hogy bátorságot vesznek, fölkelnek, közeledni mernek hozzá.

Ez az tehát, akiről a pogány próféta, Bálaám, ezer évvel előbb hirdette: „Látom őt, de még nincsen itt. Szemlélem őt, bár még messze vagy. Csillag fog Jákob fölött ragyogni s kormánypálca Izraelből kiemelkedni.”

És ők most közlőrl láthatják, akit a próféta évezred távolságából látott. Megsimogathatják a kedves gyermek arcát, megcsókolhatják a kedves gyermek kezeit, melyek Izrael kormánypalcáját fogják tartani. Szegény a ház, semmi sem királyi benne, de az édesanya, ez a megtestesült szépség és méltóság – az királyi, az fölséges itt; és a gyermek az ő fia.

A boldogságos Anya megmutatta az ő gyermekét nekik. Ez az ő hivatása: megmutatni Jézust a világnak. Előtte álltak a nemzetek, a pogányok képviselői, kiknek megvilágosítására küldetik az Úr. Már bennük volt a világoosság: a hit fénye, mely őket hozta a csillag után, hogy fölismerjék Jézust szűz Mária karján.

A bölcseket most a Szentlélek világosította meg. Hódolni jöttek: a királynak, az Istennek, aki mint ember, mint kised mutatta magát nekik. Az alattvaló hódolatát ajándékkal kíséri. Hoztak ők is ajándékot, messze kelet kincseit: aranyat, tömjént és illatos mirrhát...

Fölajánlották az aranyat királyuknak, imádták Istenüket a tömjén föl szálló füstjével és a mirrhával hódoltak annak, aki az emberekért emberi életét adja áldozatul.

Akik célhoz érnek, szeretnek a célnál megpihenni. A bölcsek is szerettek volna maradni, legalább néhány napig, Betlehemben, hogy tovább örvendhessenek az isteni kised látásának. De éjjel álmukban az Isten kinyilatkoztatta nekik, hogy Heródes azért kíváncsi a kised helyére, mert meg akarja ölni. Ne menjenek vissza Jeruzsálembé.

A bölcsek másnap sietve búcsút vettek és útjukat dél felé véve, pár óra alatt elhagyták Heródes országának határát.

A bölcsek látogatása nagy áldozatot kívánt a szent családtól.

Heródes, a hatalomféltő, gyilkos zsarnok, készen volt tervével. Megtudta a bölcsektől Jézus hollétét és elhatározta, hogy megöleti. Lelkiismerete meg sem mozdult erre a tervre; sokakat megölt már, saját gyermekét sem kímélte.

Ezért türelmetlenül várta a bölcseket; napok múltak, nem jöttek. Elküldte kémeit Betlehembe utánuk, – közel volt a város Jeruzsálemhez, kb. két órányira – ezek nagy bosszúságára hírül hozták, hogy a keleti utasok csak egy napig voltak Betlehemben, azután dél felé távoztak. A zsarnok kegyetlen bosszút forralt, célját mindenképpen el akarta érni.

De elkésett.

Józsefnek a bölcsek távozása után éjszaka angyal jelent meg álmában és azt mondta neki: „Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját és menekülj velük Egyiptomba. Ott maradsz velük, míg nem jelentem neked, (hogy visszatérhetsz). Heródes kerestetni fogja ugyanis a gyermeket, hogy megölessé.”

József fölébredt. Halasztani való idő nem volt. A zsarnok és conkosai bármely pillanatban jöhetnek, oly közel vannak. Fölkeltette a Szűzanyát, megmondta az angyal üzenetét. Az édesanya nem hagyhatta egy pillanatig sem az Isten-Fiát a veszedelemben. Az anyai gond megszilárdította a lelkét és meggyorsította mozdulatait. Hamar a legszükségesebb dolgokat összerakta, szűkösen volt kenyérük és más élelmük, a gyermeket betakarta, hogy ne fázzék a hűvös éjszakán. József elővezette a szelíd öszvért, mely betlehemi útjuknak segítsége volt.

Betlehem, Dávid városa, Isten veled! A szent család az éjszaka csendjében vonul határodrol. Az édesanya itt hagyja a barlangot, mely anyai boldogságának otthona volt; a házat, mely fölött a csillag ragyogott. Az éjszakán más csillagok ragyognak – viszik messze, a hontalanság hazájába.

Egyiptom felé

Szóltanul, nesztelenül mennek. Csak minél előbb a zsarnok elől! A Szűz karján viszi a kisedet. Egyedüli nyugta, bizodalma gyermeke. Lelke imádságra szólal meg, gyermekének mondja hangtalanul Dávid zsoltárát:

Boldog, aki a fönséges oltalmában lakik, az ég Istenének védelme alatt marad.

*Aki mondhatja az Úrnak: „Váram vagy és menedékem
Én Istenem, akiben bízom.”*

*Ő megszabadít téged a vadászok törétől
és a súlyos veszedelemtől.
Vállaival elföd téged, bizton lehetsz szárnyai alatt.
Hűsége pajzsként védelmez: az éjszaka rémétől nincs mit félned,
Sem a nappal röpiülő nyíltól; sem a sötétben járó kórtól,
Sem a véstől, mely délben támad.
Balodról ezren hullanak el és tízezren jobbod felől,
de hozzád nem férhet.
Szemeddel nézhetsz rájuk: és látod a bűnnek zsoldját.
Mert azt mondtad: Te vagy Uram, én reménységem,
mert a Fölségest választottad menedékedül.
Nem ér téged a veszedelem
és a csapás sem találja hajlékodat.
Angyalainak parancsolt felőled,
Hogy oltalmazzanak minden utadon.
Kezükön hordoznak téged,
Hogy lábadat kőbe ne üssed.
Kígyók és siklók fölött járhatsz,
Eltiprod az oroszlánt és a sárkányt....*

(90. zsoltár)

Ez az imádság némította el az édesanya aggodását, mely árnyként kísérte lépteit. Az ő gyermeke az Isten Fia, nem érheti veszedelem, angyalai őrzik.

A hajnal sugarai már jelentkeztek, mikor útjuk Thekoe városa mellett vezetett el, ahol Dávid talált Saul elől menedéket. Látták a völgyet, melyben Szennakerib seregét elpusztította az öldöklő angyal. A Szent Szűz érezte, hogy a zsoltároktól megnyugodott a lelke.

Ráma városának falainál pihentek meg első ízben, három mérföldnyi út után.

Útjuk Hebron mellett vezetett tovább. Nem térhettek be Zachariás házába, a Szűzanya nem mutathatta meg gyermekét Erzsébetnek. Ki tudja, nem vágtatnak-e már az üldözők utánuk?

Egész nap mentek, éjszakára pihenőt tartottak. Másnap útjuk Gáza és Berzabé között vitte őket. Errefelé járt Ábrahám, midőn az éhség elől menekült és Jákob, mikor Józsefhez ment Egyiptomba.

Három nap múlva értek Júdea és Egyiptom határára. Átléptek a határon, nem tudva, mikor jöhetnek vissza. Elhagyták az ígéret földjét és neki indultak annak az országnak, ahonnet őseiket vezette ki az Úr.

Heródes bosszújától nem volt már mit félniük.

A zsarnok életének legnagyobb gattettét követte el, mialatt a szent család elmenekült. Szedett-vedett testőreinek, akik a gázságban méltó társai voltak, megparancsolta, hogy két éven alul öljenek meg minden fiúgyermeket Betlehemben és környékén. Azt hitte, a Messiás-gyermekek is köztük lesz.

A gyilkosok végrehajtották uruk parancsát. Anyjuk kezéből kitepték a gyermekeket, sem kérés, sem sírás nem zavarta őket. Felkutattak minden gyermeket. Irgalom nem volt náluk. A betlehemi anyák hiába nevelték, táplálták kisdied fiaikat, most a kétségbeesett gyász lett osztályrészük.

Beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott.

*Rama felől hangok keltek, nagy sírás és jajgatás,
Ráchel siratja gyermekeit és vígasztalan, mert elvesztek.*

A betlehemi kisdied pedig, aki barlangban született, édesanyja keblén pihent Egyiptom határában.

Egyiptomból hívom Fiamat

A szent család útja mindig fárasztóbb lett, de legalább Heródes üldözésétől nem kellett félniük. Sivatonon jártak, vizet és ételme nehezen találtak. Valamikoron az Úr mannával táplálta az ő népét és sziklából fakasztott vizet a pusztában. A szent család is az ő oltalma alatt folytatta útját. A tengerpart szegélyén vezetett a régi országút, majd a Nílus folyó partján mentek fölfelé azon a síkságon, melyen valaha őseik előtt Mózes annyi csodát tett. Megérkeztek Heliopolisz városába, ott megállapodtak.

Ez a város, melyet a napistentől neveztek el, mert benne volt temploma, menedékül szolgált a szent családnak. A pogányok mellett, kik bálványimáadásba merültek, nagyszámú zsidóság is tartózkodott itt. Évszázadokkal előbb menekültek őseik, midőn Nabukodonozor Jeruzsálemet elfoglalta, majd később, midőn Antiochus üldözte a zsidókat. Templomot is építettek, hatalmasat, mely fényben versenyzett a jeruzsálemivel; ősi szokásaikat és szent könyveiket megőrizték. Kitarottak az igaz Isten mellett hűségesen.

Az új menekülteket, akik egész szegényen érkeztek hozzájuk, szívesen fogadták és támogatták.

József munkát keresett, hogy családját eltarthassa. A Szent Szűz ismeretlenül élt a többi asszonyok között; titkait magába zárta. Nem tudott sen-

ki azokról az eseményekről, melyek vele történtek. Láta a pogányok nagy elhagyatottságát és romlottságát; ő tudta, hogy az ő Fia lesz a Megváltójuk. Eljárt honfitársainak templomába és imádkozott a népért.

Száműzetésük nem sokáig tartott. Heródest elérte az Úr büntető keze. Azon zsarnokok sorsára jutott, akik a volt választott népet üldözni merték, halála képe volt annak a sorsnak, mely reá a másvilágon várt. Teste megfégesegett, csúnya fekélyek lepték el, oszlása még életében megkezdődött. Undorító volt a közelsége; öngyilkos akart lenni, de nem tehetett; még utolsó napjaiban is gonosz maradt a lelke mélyéig; fiát, Antipatort megölette, mert azt hallotta róla, hogy merényletet akar ellene elkövetni. Vége rettenetes volt, amint megérdemelte.

A Szent Szűz a száműzetésben vágyódva gondolt kedves hazájára, szemét sokszor vitték érzései Sion szent hegye felé, amelyen a templom állott. Egy éjjel Józsefnek megjelent az angyal és azt mondta neki: „Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját és térj vissza Izrael országába, mert meghaltak azok, kik a gyermek életére törtek.”

A szent család megindult vissza hazájába, azon az úton, melyen jött. A Szent Szűz a hosszú vándorlás alatt sokszor érezte, hogy az Úr őt nagy áldozatokra választotta ki. Nem panaszkodott, József sem; boldogok voltak, hogy az isteni gyermekért fáradhattak és hogy ő velük volt.

Megérkeztek Judea határába. Az országból rossz hírek jöttek. Heródes fia, Archelaus, nem volt külön atyjánál. Kegyetlenkedett a zsidókkal. Míg József azon gondolkozott, visszamenjen-e Betlehembe, álmában újból intést kapott, hogy Názáretbe vonuljon vissza. A tengerparti úton ment tehát Galileába és a szent család végre megérkezett Názáretbe, ahonnét körülbelül egy évvel előbb Mária és József elindultak Betlehem felé.

Mária a mi anyánk

Az összes keresztények tudják, hogy Mária Édesanyjuk. Sokaknak azonban igen tökéletlen fogalmaik vannak Mária anyaságáról. Azt képzelik, hogy a Szent Szűznek azért adták ezt a nevet, mert hasonlíthatatlan szeretettel szeret bennünket; de hiszen minden anya szereti gyermekét s nem mindenki, aki nagyon szeret, anya. Vagy pedig azt gondolják, hogy azért Anyánk, mert minden kegyelmet elnyerhet lelkünk számára s azzal táplál bennünket: de a tápláló dajka még nem anya; sokan viszont azt hiszik, hogy Jézus tette őt Anyánkká, amikor halála előtt így szólt Szent János-

hoz s az ő személyében valamennyiünkhöz: „Íme a te Anyád.” De ha Mária anyasága az Üdvözítő e szavaitól függ, akkor csak fogadott és nem igazi anyánk.

Hogy Mária igazi Anyánk lehessen, igazi természetfölötti életet kellett adnia nekünk. S ezt valóban meg is tette.

Természetfölötti életünk voltaképpen Jézus élete bennünk. „Az én életem Krisztus” mondja Szent Pál. Mária adta nekünk Krisztust és pedig azért, hogy részünk legyen az Ő életében. Így tehát igazi Anyánk.

Három fontos mozzanatot különböztethetünk meg Mária anyai szerepében: Názáretet, a Kálváriát és keresztségünket.

Názáretben Jézussal együtt bennünket is fogant. Tudta, hogy a Gábor angyalnak adott beleegyező vagy elutasító választól függ életünk vagy halálunk. „Igen”-t mondott, hogy életünk legyen. Midőn beleegyezett, hogy természetes életet adjon Jézusnak, természetfölötti életet adott nekünk. Midőn Anyja lett Jézusnak, Anyja lett az embereknek is. Mert ettől a pillanattól kezdve Isten terveiben s az ő terveiben is Krisztus misztikus testének tagjaivá lettünk.

A Kálvárián Mária világra hozott bennünket. A Kálvárián fejeződött be megváltásunk, ott érdemelte ki Jézus halálával az élet kegyelmét számunkra.

Krisztus pedig Máriával egyesülve fejezte be művét. Mária áldozatnak foganta Fiát; midőn táplálta és nevelte, az áldozat lebegett szeme előtt; a döntő pillanatban pedig felajánlotta az áldozatot az Atyának a mi üdvösségünkért. És a Szűz, aki nem ismert más örömet csak elsőszülöttjének születését, fájdalomban és gyötrelemben szület meg bennünket.

Ebben a pillanatban lett véglegesen Anyánkká. Ezért akarta Jézus ebben az ünnepélyes pillanatban nyilvánosan is kifejezni anyaságát, midőn Anyját Jánosnak, Jánost pedig Anyjának ajánlotta. Szavai nem hozták létre Mária anyaságát, csak alátámasztották, megerősítették és véglegesítették azt életének legünnepélyesebb órájában, midőn Anyja, aki most már nyilvánosan is Anyánk lett, legjobban megérthette anyai küldetésének jelentőségét.

Keresztségünkben Mária nem csupán jog szerinti életet adott nekünk, mint a Kálvárián, hanem igazi életet. Természetes anyánk természetfölötti szempontból halott gyermeket hozott a világra. Hogy életet nyerjünk, a keresztvízre volt szükségünk, mely a megszentelő kegyelmet árasztotta lelkünkbe.

A megszentelő kegyelmet pedig Mária nyerte el számunkra, mert nélküle semmiféle kegyelemben nem lehet részünk. Midőn a „harag gyerme-

kei”-ből Isten gyermekeivé lettünk, Mária szült meg bennünket a természetfölötti életre.

Mária nem csupán Anyánk, de igazibb anyánk, mint bármelyik földi anya. Igazibb anyánk, mert hasonlíthatatlanul többet adott életünkért, mint földi anyánk. Hogy mit adott? Kimondhatatlan szenvedéseket és Annak életét, aki saját életénél végtelenül drágább volt szívének.

S életünk folyamán sohasem szűnik meg gondoskodni rólunk, holott a földi anyák csak addig gondoskodnak gyermekeikről, míg azok fel nem serdülnek. Számára mindig kisgyermekek maradunk, akiket mindig újrászül, hogy kialakítsa bennünk Krisztust. Ha pedig szerencsétlenség folytán elveszítjük a megszentelő kegyelmet, nem sír tehetetlenül gyermeke holttesténél mint a földi anyák, hanem mindannyiszor visszaadhatja életünket, valahányszor elveszítettük azt.

Szeret bennünket, pedig tökéletlenek és hálátlanok vagyunk. Szeret bennünket olyan szeretettel, mely erősebb és tisztább minden földi anya szereteténél. Mert azzal a szeretettel szeret, amellyel Jézust szereti, hiszen mi egyek vagyunk Vele.

Igazibb anyánk azért is, mert nem mulandó életet kapunk tőle, hanem örök életet; nem tökéletlen és szenvedéssel teljes életet, hanem hasonlíthatatlanul boldog életet; nem teremtett életet, hanem a teremtetlen életben, az Isten életében való részesedést. Van-e földi anyaság, mely felvehetné a versenyt Mária anyaságával?

(P. Neubert Emil: Édesanyánk)

Kilenced a Kármelhegyi Boldogasszony tiszteletére

A július 16-i ünnepre illő kilenceddel készülni.

Előkészületi imádság

Kármelhegy Ékessége és Éirálynéja címmel magasztal téged, oh, Boldogságos Szűz, az Egyház. Lábaidhoz mély alázattal leborulva köszöntünk téged, kegyes Anyánk és kezünket, szívünket hozzád emelve fohászkodunk: Kármelhegy Ékessége és Királynéja! Könyörögj érettünk! Hallgasd meg, oh hatalmas Szűz, szívünk esdeklését, melyért e kilenc napon hozzád folyamodunk és fogadd el e csekély gyermeki hódolatunkat, mely téged méltán megillet.

1. napra:

Mikor lehetett hallani, hogy valaki gyámolatlanul magára hagyatott volna, ki a Boldogságos Szűz Máriához folyamodott? Azért járult Szent Simon is gyermeki bizodalommal ezen jóságos Anyához szorongatásaiban és nem maradt szégyenben. Mert dicsfénytől sugározva s angyali seregektől kísérvé megjelent előtte az egek szent királynéja és ezen szép szavakkal vigasztalta: „Vedd, íme, szeretett fiam! Rended skapuláréját, társulatom jelvényét, mely kiváltságul szolgál neked és minden kármelita rendtagnak; aki ebben hal meg, nem fog az örök tűzben szenvedni. Íme az üdvösség jele, a veszélyben oltalom, a béke és örök frigy záloga.” Oh, főséges, vigasztalással teljes ígélet! Magadéinak vallasz minket, drága Szűz Anyánk, kik a te szent ruhádat viseljük. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

2. napra.

Téged illet, Kármelhegyi Szűzanyánk, a dicsőség, dicséret és tisztelet, mert te vagy az ég és föld hatalmas Királynéja, kit, mivel szeretett Fiad Jézus Krisztus dicsőségében osztozol, csodálva tisztel a menny minden lakója. Mily rendkívüli kiváltság és kegyelem tehát, hogy mi a szép mennyekből hozott ruháddal ékeskedve, ily főséges királyné szolgálai és testvérei közé tartozhatunk! Hála és dicséret legyen neked, hogy bennünket érdemünk nélkül e kitüntetésre méltattál és ne engedd, hogy a te szent ruhádhoz nem méltó viseletünkkel anyai szívedet megszorítsuk. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

3. napra.

Üdvözlég Mária, te legjobb Anya! Boldogok, kiket te fainak ismersz, kikre reá adtad anyai köntösödet, a skapulárét, az üdvösség jelét; mert e szent ruha biztos jele, kétségbevonhatatlan bizonyosága, hogy te, szentséges Szűz, szeretsz minket, még pedig olyan szeretettel, mely erősebb, mint a halál, vagyis mindvégig életünk minden pillanatában mellettünk állsz, hogy a gonosz lélek egyetlen egyet se szakíthasson le anyai szerető szívedről, hacsak magunk nem akarunk tőled a bűn által megválni és anyai szívednek végtelen fájdalmat okozni. De ne engedd ezt, kedves édes Anyánk, hanem támogasd, gyámolítsd gyarló gyermekeidet, hogy a szent skapularé rajtunk igazán az üdvösség jele legyen. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

4. napra.

Üdvözlég Királynénk! Irgalmasság Anyja, életünk és édes reménységünk, üdvözlég! Így sóhajtunk hozzád, gyermekeid, e siralom völgyéből. Sok-sok veszély környez bennünket: bú és bánat aggasztja lelkünket, betegség, nyavalya sorvasztja testünket, kísértések zaklatják szívünket, sokalja már gyarlóságunk a terheket. De azért mégsem csüggedünk, ha drága ruhádat mellünkön megpillantjuk, mert ígéreted szerint oltalom az minden veszélyben, védőpajzs minden harcban. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

5. napra.

Oh, örök békesség szerzőjének, Jézus Krisztusnak Anyja, Mária, éreztesd velünk azon békét, melyet a világ nem adhat. Gyámolítsd választott gyermekeidet a küzdelemben, melyet örök üdvünk ellenségeivel vívunk, hogy folyton diadalmaskodva állandó békét élvezhessen szívünk s hálával eltelve, soha meg ne feledkezünk a szent frigyről, melyet édes, jó Anyánk, velünk kötöttél, hanem minden küzdelem és szenvedés dacára hívek maradjunk a boldog szövetséghez, melynek zálogául szent ruháddal, a skapuláréval, minket, méltatlan szolgálóidat kitüntettél. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

6. napra.

Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek Szent Anyja, imádkozzál érettünk most és főképpen halálunk óráján! Oh, igen, drága jó Anyánk, imádkozzál azon végzetes percben, mely reánk az örök boldogság hajnalát, vagy az örök kárhozat éjjelét hozhatja; akkor mutasd meg, hogy Anyánk vagy, s nyerd meg számunkra a végső kegyelmet, melyet a te szent ruhád jámbor viseléséhez kötöttél. Jöjj, édes Anyánk, azon rettenetes órában gyermekeidhez, küzdj velünk, hogy a végső tusában is neked köszönhessük a győzelmet. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

7. napra.

Ezrek és milliók magasztalnak téged most a mennyben, oh egek dicső Királynéja, Boldogságos Szűz Mária, kiket csakis a te hatalmas és irgalmas kezed tartóztatott vissza az örök kárhozattól, mivel szent ruhádba öltözötten jelenhettek meg szerelmes Fiadnak, Jézus Krisztusnak ítélőszéke előtt, és a te kedvedért nyertek irgalmas ítéletet. Kérünk téged, jó Anyánk, hadd

viseljük mi is a szent skapulárét oly lelkürettel, hogy számunkra is eloltsa az örök tűznek lángját. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

8. napra.

Csodálat és tisztelet fogja el lelkünket oh, Boldogságos Szűz, azon megfoghatatlan szeretet láttára, mely anyai szívedben tisztelőid iránt lángol! Mert nem tudsz sokáig távol maradni gyermekeidtól, hanem még a tisztító tűz bosszuló lángjaiba is leszállasz irgalmassággal megvigasztalni, megenyhíteni az ő kínjaikat és többnyire a neked szentelt szombati napon vezeted be őket a skapuláré ragyogó öltözetében az örök boldogság honába. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

9. napra.

Magasztalja lelkünk az Urat, aki ily jó és drága Anyát adott nekünk e küzdelmes földi életben! Kézenfogva vezérel bennünket, megóv minden testi-lelki veszélytől, megvigasztal bajainkban, megerősít harcainkban, halálos ágyunknál is ott terem, hogy jelenléte elűzze ádáz ellenségünket s addig nem nyugszik, míg diadalmasan föl nem teszi az örök élet koronáját hű gyermekeinek fejére. Azért kegyes Anyánk, Boldogságos Szűz Mária, méltóztassál elfogadni szent ígéretünket, hogy hozzád törhetetlen hűséggel, lankadatlan szeretettel ragaszkodni akarunk. Ámen.

Üdvözlég... Dicsőség... Befejező ima: Szentséges Szűz...

Befejező ima (minden nap)

Szentséges Szűz, a testté lett Ige Anyja, a kegyelemkincsek őrizője, a szegény bűnösök menedéke, élő hittel sietünk anyai szeretetedhez és kérjük tőled a kegyet, hogy az Isten akaratát és a tiedet mindenkor teljesítsük. Szent kezeidbe tesszük szívünket és testi-lelki üdvünkért esedezünk hozzád. Bízvást bízunk, hogy te, legkedvesebb Anyánk, minket meg fogsz hallgatni, s azért hangoztatjuk élő hittel: Üdvöz légy Mária... (3-szor)

Könyörögjünk! Oltalmazd meg, Uram, a te szolgálóidat kik színed előtt egész szívvel leborulnak, a Boldogságos Szűz Máriának közbenjárására minden bajtól és védelmezd meg őket az ellenség incselkedéseitől. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

(P. Soós István: A Kármel-hegyi Skapuláré-társulat vezérkönyve)

Litánia Szent István király tiszteletére

Uram, irgalmazz!
Krisztus kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

*Uram, irgalmazz!
Krisztus kegyelmezz!
Uram, irgalmazz!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!*

Mennyei Atyaisten!
Meváltó Fiúisten!
Szentlélek Úristen!
Szentháromság egy Isten!

Irgalmazz nekünk!

Szűz Mária, Istennek szent Anyja, *Könyörögj érettünk!*
Szent István király, Isten hitvalló, hű szolgája,
Szent István király, a Boldogasszony buzgó tisztelője,
Szent István király, Isten akarata szerint való király,
Szent István király, apostoli, szent királyunk,
Szent István király, az Anyaszentegyház oltalmazója,
Szent István király, az érsekség megszervezésével
hazánk önállóságának megalapozója,
Szent István király, a magyar egység megteremtője,
Szent István király, a keresztény magyar állam megalapítója,
Szent István király, a magyarság megmentője,
Szent István király, a béke kedvelője,
Szent István király, az alázatosság csodája,
Szent István király, ispotályok és kolostorok építője,
Szent István király, az irgalmasság nemes példája,
Szent István király, a keresztény szeretet élő formája,
Szent István király, az igazságos uralkodó példaképe,
Szent István király, ki a (római) katolikus hitre vezetted népedet,

Hogy a katolikus hit megerősödjön hazánkban,

Kérjük közbenjárásodat!

Hogy béke és egységben éljünk,

Hogy az istenkeresők szíve az igaz hitre eljusson,

Hogy a papság és a hívek között az egyetértés megerősödjön,

Kérjük közbenjárásodat!

Hogy megújuljon bennünk a régi buzgóság,
Hogy országunk békében éljen, Isten oltalmában,
Hogy Istennél mindnyájan kegyelmet találjunk,
Hogy az erkölcsös életet alapvetően fontosnak tartsuk,
Hogy nehéz helyzetekben a Szűzanyára tudjunk hagyatkozni,
Hogy gyermekeinket komoly Isten hitre tudjuk nevelni,

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,

*kegyelmezz nekünk!
hallgass meg minket!
irgalmazz nekünk!*

Imádkozzál érettünk Szent István király!

hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire!

Könyörögjünk!

Jóságos Istenünk, szolgálj, Dávid királynak érdemeiért irgalmas voltál a választott néphez. Kérünk, tekints magyar hazánkra, és szolgálj, Szent István királynak érdemeiért fordítsd el rólunk bűneinkkel megérdemelt büntetésünket és engedd éreznünk végtelen irgalmasságodat. Krisztus, a mi Urunk által. **Amen.**

(Jánossy Gábor, Sélyei Nagy Ignác imája nyomán)

ÉE 258.

(H 293.)

Is - ten, hazánkért tér delünk E - lőd - be,
rút bű - ne - in - ket jó - sa - goddal föld - be,
szent magyarok - nak tiszta lel - két néz - zed,
ér - de - mét i - déz - zed !

2. Szent Szűznek minket Szent István ajánlott. – Államformáló dicső nagy király volt. – Püspökségeknek buzgó szervezője, – templom építője.
3. Nézz le ránk Isten, gyarló emberekre, – itt könyörgünk most, irgalmadért esdve: – Nagyasszonyunkért áraszd szét kegyelmed, – hazánkat így mentsd meg!

(szöveg: Jánossy Gábor)

(Engesztelő imádságok hazánk lelki megújulásáért – Stella Maris Alapítvány, 2007.)

Maradjatok hűek!

II. János Pál pápa Máriapócscon mondott beszédének részlete

Zarándoklatom a magyar földön most olyan helyre vezetett, ahol ez az evangéliumi jóslat nemzedékről nemzedékre egészen sajátos módon megvalósult.

Hányan és hányféle nyelven hirdették már itt az egymást váltó nemzedékek során Lukács Evangéliumának boldogságát? „Boldog a méh, amely téged hordozott!” „Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse.”

Ezt most veletek együtt ismétlem én is a hagyományos nagy zarándoklat napján, miközben örömmel hódolok a Szűz Istenanya kegyképe előtt, amelynek eredetijét a bécsi Szent István-dómban őrzik. Mária nevében köszöntök mindenkít, e városka lakóit, a magyarországi zarándokokat és a szomszédos országokból érkezettek. Testvéri szeretettel üdvözlöm Keresztes Szilárd hajdúdorogi megyéspüspök urat, valamennyi magyarországi görögkatolikus hívő főpásztorát, s köszönöm meleg szavait, amelyeket a mise kezdetén hozzám intézett. Köszöntöm Seregély István egri érsek urat, akinek főegyházmegyéjéhez tartozik ez a hely. Köszöntöm a jelenlévő főpásztorokat, papokat, szerzeteseket és szerzetesnőket, a világi híveket, különös módon a betegeket és a fiatalokat.

Szívből köszöntöm a szomszédos országokból jött zarándokokat: magyarokat, ukránokat, szlovákokat, ruténokat és románokat. Különös szeretettel köszöntöm a magyar zarándokokat, akik a szomszédos országokból és vidékekről jöttek, hogy magyar testvéreikkel együtt találkozzanak Szent Péter utódjával.

Ma mindnyájatoknak az a feladata, hogy az elnyert szabadságot a szeretet törvényének megfelelően használjátok fel a keresztény élet megvalósítására, testvéri kapcsolatban az összes keresztényekkel és az összes nemzetekkel. Maradjatok hűek lelki örökségetekhez! Őrizzétek meg a hitet! Isten áldjon meg benneteket.

(II. János Pál megnyilatkozásai)

A nándorfehérvári győzelem

A nyár kellős közepén a hősi magyar múltat érdemes megidézni a történelem tudományának segítségével, hogy az iskolában szerzett (azóta talán el is felejtett) ismereteink gyarapodjanak, vagy pótlódjanak.

Konstantinápoly 1453. május 29-én elesett, másnap II. Mehmed szultán bevonult a Hagia Sophia templomba. A Bizánci Birodalom megsemmisült. Európában aki akarta, tudhatta, hogy a Magyar Királyság lesz az oszmán támadás következő célpontja.

Időközben V. László nagykorúvá vált, és III. Frigyes császártól függetleníttette magát. Szécsi Dénes érsek vissza tudta nyerni Erzsébet bizalmát, és a rendek követivel együtt Bécsben eleinte sikertelen, végezetül eredményes tárgyalássorozatot zárt le. Szécsi Dénes sikeresen érvényesítette az ifjú László igényét a cseh trónra, és 1453. október 28-án Prágában föltette fejére a cseh koronát. Az érsek a pápa által engedélyezett búcsút a keresztet fölvevők számára 1455. május 30-án meghirdette, s ugyanezen a napon levélben tudatta Kapisztrán Jánossal, hogy várja meg őt a győri országgyűlésen.

Marchiai Jakabot rendtársa követte, Kapisztrán János, aki mindig szerzetestársai kíséretében utazott. Ők mellette az írnokei, tolmácsi feladatokat látták el. Híre megelőzte érkezését, hatalmas tömegek hallgatták, imádsága nyomán csodák történtek, betegek meggyógyultak. Capestrano város szülőtte 1455. június 5-én érkezett Győrbe, s az új pápa, III. Calixtus (1455-1458) megbízását itt vette kézhez. A spanyol származású Péter-utód pápai programjának a terjeszkedő iszlám föltartóztatását tűzte ki, okulva Bizánc elestéből, s ebben a két János, Hunyadi és Kapisztrán lettek munkatársai. A szövetséges hadsereg létrehozása nem sikerült. A kereszties hadjárat meghirdetésére Juan de Carvajal bíboros közbejöttével került sor. Kapisztrán Szent János nyáron az ország középső vidékeit járta. Eger, Székesfehérvár után Szeged, Csanád, majd Várad következett. Az őt kísérő rendkívüli jelenségek között voltak, amelyek félelmet keltettek, és voltak, amelyek mosolyt. Váradon, amikor a székesegyházban prédikált, egy veréb szállt a vállára. Ő elhessegette a madárkát, de az visszatért. Erre megfogta, a trónusán ülő püspök ölébe tette, s a veréb onnan figyelte a szavát, a beszéd végén elrepült.

Kapisztrán Szent János 1455 telén Hunyadi János után ment Erdélybe, s ott a keleti keresztények egységre vezetését munkálta. Majd 1456. február 15-én a budai vár templomában átvette a pápa által küldött keresztet

Carvajaltól, s április 15-én elindult Budáról az országos, védekező jellegű keresztes hadjáratot hirdető útjára. III. Calixtus pápa a távoli Rómából csak imádsággal segíthetett, 1456. június 29-én elrendelte a déli harangozást és az Úrangyala elimádkozását Magyarország győzelméért. Öt nap múlva, július 4-én Mehmed szultán megkezdte Nándorfehérvár ostromát. A fölmentő sereg élén Hunyadi János állt. Thuróczi János Krónikájában erről így írt: „Igen sok magyar keresztes hadnép gyűlt már össze az említett Kapisztrán János barát körül, hogy Krisztus nevéért harcoljon. Lengyel területekről is jött mintegy háromszáz keresztes. Ezért a gróf úr, jóllehet a kormányzás gondjától már megszabadult, mint fentebb elmondottuk, mégis a tevékenység benne mindig meglévő erényétől sarkallva nem állta meg, hogy meg ne támadja az ellenséget.” A helyzet bonyolultabb volt, alább kiderül, a győzelem dátuma: július 22.

A csatában a ferencesek is részt vettek, a maguk módján. „Jelen volt Kapisztrán János barát is. Valósággal önkívületi állapotba jutott, és vele együtt a többi barátok is a földre borulva, a Legfőbb Segítség felé emelve szívüket és kezüket, szemüket az égre szegezve, sóhajtozva imádkoztak, és a prófétával együtt elmondhatták: Felemeltem szememet a hegyekre, ahonnan számomra segítség jön.”

Az öröme gyász következett, méghozzá kettős. Előbb Hunyadi János augusztus 11-én Zimonyban érkezett el élete utolsó órájához.

„Amikor pedig a már említett Kapisztrán János barát ránézett az utolsó leheleteivel küszködőre, Isten kegyelmébe ajánlotta lelkét, és azt mondják, ilyen siratóénekebe kezdett.

Isten veled, égi fénykoszorú! Lehullottál, ország dísz! Kialudtál, világ mécsese! Jaj, elromlott a tükör, amelyben nézni akartuk magunkat. Győzelmet aratván az ellenségen, Istennel uralkodsz, az angyalokkal diadalmaszkodsz, derék János!” Pestis végzett a hadvezérrel.

Majd a hűséges társ 1456. október 23-án követte a hadvezért az örökévalóságba. „Azok, akik életük folyamán Krisztusban kölcsönös szeretetet tápláltak egymás iránt, a halál kegyetlen próbáján sem tudtak megválni egymástól. Mert a fent említett férfiú, aki méltó volna rá, hogy a szentek sorába iktassák, Kapisztrán János fráter, akit az őszinte szeretet érzése kötött az említett beszercei gróf úrhoz (ti. Hunyadihoz, aki 1453-ban kapta a címet), a gróf úr elhalálózása után nem sok napig húzta már a nap alatt. Inkább vágyott a csillagpalotában lakozni, mint a földi téreken, lelke az égbe szállt, a lélektől megvált testet visszaadta a földnek, amelyből vétetett. A szigorú regulát követő kisebb testvéreknek – az ő ruhájukban követte maga

is Szent Ferenc atyánk életét – Újlak városában alapított kolostorában temették el illendően.”

A nándorfehérvári győzelem történetének teljességéhez hozzátartozik, hogy Kapisztrán Szent János Hunyadi tilalma ellenére kelt át a Száva folyón, hogy kis létszámú, rosszul fölfegyverezett katonáival a sokszoros túlerőre támadjon. A szultán serege e meggondolatlan lépés fölötti örömeben teljes erőből megtámadta Kapisztrán csapatát és közben a várral szemben felállított ágyúkat magára hagyta. Hunyadi ezt látva, katonáival elfoglalta a törökök ágyúit és saját ágyúikkal támadta hátba a szultán seregét. A nándorfehérvári győzelmet, ha az országnak tetterős királya van, jobban ki lehetett volna használni. Az iszlám uralom a magyar győzelem ellenére feltartóztathatatlanul terjedt a Balkánon. Szerbia 1459-ben, Bosznia 1463-ban lett hosszú századokra az Oszmán Birodalom része.

Hunyadi Mátyás II. Piusz pápához írott levelében Bosznia elestéről a következőképpen számolt be. „Szentséges atyám! Talán megkésve törleszttem sürgető adósságomat, végre mégis elérkezett az idő és a lehetőség, hogy írhaszak szentségednek mindarról, amivel az isteni kegyelem mostanában jobbát elhalmozta. ... Május elseje körül jókor összegyűjtött sereggel táborot vertem a Duna partján, mégpedig azon a részen, amelyet leggyakrabban zaklatnak és pusztítanak az ellenség támadásai – a török ugyanis a közelben volt nagy és szokás szerint erős sereggel. Eleinte meglehetősen bizonytalan volt, hogy merre fordul majd a török arcvonal, táborhelyük több irányba nézett, és félreeső is volt, tehát bármerről várhattuk a támadást. Felderítőink gyakran a legkülönbözőbb híreket hozták; az egyik szerint fallal vették körül Nándorfehérvárat, a másik viszont bizonygatta, hogy a török másra készül. A kétség azonban kisvártatva elmúlt, és kiderült, hogy a török néhány áruló hívására Bosznia felé indult; mihelyt nagy sietve odaért, győzött a már előkészített csel segítségével – árulással, árulókkal – anélkül, hogy kardot kellett volna rántania. Furfanggal, csalárdsággal, nem pedig fegyveres harcban győzte le végül a királyt is; keresztre feszítette, úgy ölte meg. Elfoglalta az ország-rész valamennyi várát és erődítményét; az örök megadták magukat és csapataikat. ... Miközben azzal voltam elfoglalva, hogy a kereszténység ellenségeit távol tartsam, íme, másfelől hitetlen keresztények törtek országom felső határait; több települést és rejtkehelyet elfoglaltak, hogy rabolhassanak. Hasznot hozó távollétem idején sok kárt, ártalmat okoztak, sőt okoznak most is, egyre inkább! Tehát épp azok támadnak rám, azok zavarnak meg, akiknek a hitéért és helyzetéért harcolok. Higgye el

szentséged, mindebből semmi sem esik rosszabbul, mint hogy nem folytathatom, amit vállaltam, és nem használhatom fel elég jól a kivívott diadalt. Hiszen nyilván megérné követni az utat, amely szerencsés fegyvereink előtt nyílt, mielőtt még újra bezárulna; mindent, amit elértünk, gondosan óvni, fejleszteni kell.” A boszniai kereszténység sorsa megpecsételődött.

A rendkívüli körülmények között bekövetkezett nándorfehérvári győzelem a kollektív emlékezetben azonnal rögzült, s ezzel párhuzamosan a kollektív képzelőerő dolgozni kezdett. A délvidéken észlelt csodajelek közül figyelemre méltó a Pétervárad melletti Hóhegyhez fűződő néphagyomány. A törökök elleni harc itt is zajlott, tartották a környékeliek, és Kapisztrán Szent János fölemelt feszületének jelére a forró nyárban akkora hóvihár zúdult az ellenségre, hogy negyvenezer török lelte benne halálát. Való igaz, hogy a szent Péterváradon megállt, és a mise alatt égi hangot hallott: Ne félj, János, hajózz tovább (ti. a Dunán) és siess, az én nevémmel és a kereszt erejével győzni fogsz.

A következő csillagászati jelenség viszont ellenőrizhető: június elején az égen megjelent a Halley-üstökös, nagy riadalmat kelteve. Kapisztrán ezt ellenkezőleg magyarázta. „Ne félj, ijedős nyáj! Isten megadja nekünk az óhajtott győzelmet az ellenség fölött, ezt jövendölik biztonsággal a feltűnt csillagok.” A szentnek és az üstökösnek lett igazuk. Magyarország 1456-ban pontosan hetven, Nándorfehérvár hatvanöt évnyi haladékot kapott.

(Török József: *A tizenötödik század magyar egyháztörténete.*)

*Boldogságos, szép Szűzanyám!
Felajánlom és a te Szeplőtelen Szent Szívednek
szentelem magamat egészen.
Testemet, lelkemet, minden képességemet,
sorsomat, jövőmet, összes enyéimet,
édes hazámat.
Irgalmasság Anyja!
Benned bízom és remélek,
add meg a békét
és a jó halál kegyelmét énnekem. Amen.*

Mária- kegyhelyek

Máriavölgy

A történelmi Magyarország Pozsony vármegyéjében, Pozsonytól kb. 20 km-re északra, a Kis Kárpátok nyugati oldalán van az egyik legrégebb magyar zarándokhely, a máriavölgyi egykori pálos templom. A templomot és a mellette lévő valamikori pálos kolostort Nagy Lajos király alapította 1377-ben, a kegyhely története azonban még Szent István korába nyúlik vissza.

A legenda szerint a vértanú Szent Gellért csanádi püspöknek egyik korábbi remetetársa élt ezen a tájon, és magányában, 1030-ban, hársfából szép Szűz Mária szobrot faragott Isten Anyjának tiszteletére. Ezt előtt ajátoskodott sokáig, a Szent István halálát követő zavaros időkben azonban a szobrot elrejtette az erdőben. Több mint száz év múlva egy rabló telepedet meg a remetekunyhóban feleségével együtt. Az asszony itt két szörnyeteg formájú gyermeket szült. Ekkor a rabló magába szállt, torzszülött gyermekeit Isten büntetésének tartotta, bűneit őszintén megbánta, és elhatározta, hogy életét megjavítja. Egy éjszaka megjelent álmában a Szűzanya, és azt ígérte neki, hogy az ikrek emberi alakot kapnak, ha a közeli forrás-kút vizében megmossa őket. Hallgatott az égi szóra: Szűz Mária ígérete beteljesedett, a gyermekek meggyógyultak. A csoda híre gyorsan elterjedt, és ettől kezdve sok gyógyulni vágyó beteg ember kereste fel a forrást.

1330-ban egy világtalan koldus égi hang buzdítására a forrás-kúthoz vitette magát. Ájtatos imádság után megmosta szemét a kút vizében. Viszszanyerte látását, és a kút fenekén megpillantotta a Boldogságos szűznek közel háromszáz évvel azelőtt elrejtett szobrát. A szobornak faoszlopot csináltatott, arra állította, és ettől kezdve még többen jöttek a helyre imádkozni, betegségben gyógyulás keresni.

Mária Kora

A Máriás Papi Mozgalom életéből

A szentmise, mint meghívás vendégségbe

Ki szeret menni vendégségbe? Miért jó a vendégség? Mert kiemel a hétköznapi szürkeségből és megtanít ünnepelni.

Mikor szoktak vendégeket hívni? Amikor valakit megünnepelnek, névnap, születésnap, esküvő, keresztelő, stb.

Van egy nap, amit úgy hívunk „az Úr napja” – a vasárnap. Az ősegyházban ez volt a hét első napja. Ma a hetedik napként ünnepeljük.

A francia forradalom el akarta törölni az Egyházat, vele a vasárnapot, azaz mostantól kezdve minden tizedik nap lesz pihenőnap. És az emberek nem bírták. Vissza kellett térni a vasárnapra.

Kit ünneplünk vasárnap? Jézust, a feltámadottat, aki meghalt, de húsvét vasárnap föltámadt és itt él közöttünk. „ahol ketten vagy hárman összejötök az én nevemben, én is ott vagyok közöttetek.”

Minden vasárnap tehát az értünk meghalt, de föltámadt és köztünk élő Krisztust ünnepeljük a szentmise áldozat bemutatásával. Krisztus minden vasárnap vendégségbe hív bennünket. Az ő megterített ünnepi asztalához. És mi a menü? Az ünnepi eledel? Amivel bennünket megvendégel? Ti mit szerettek enni? Talán rántott húst, mákos tésztát, vagy dobostortát, somlyói galuskát? Nem. Ezek csak testi táplálékot. Krisztus minden vasárnap a lelkünket akarja táplálni. Kell-e, szükséges-e ez a táplálék? A táplálék azért kell, hogy éljetez és növekedjetez. Aki kicsi, az szeretne nagyfiú, nagylány lenni és ez nem megy táplálék nélkül. De testi életünkön kívül van egy másik életünk is, amit a keresztségben kaptunk. Ez az istengyermeki élet. Minden élet törvénye a növekedés, amely élet nem növekszik, az csökken és elpusztul.

Az Úrjézus tudta ezt, ezért minden vasárnap táplálni akarja lelkünket az ünnepi lakomán. Ennek az ünnepi lakomának Isten terített asztalának két fogása van: első az Isten ígéje, második Krisztus teste és vére. Ezért a szentmise is két részre oszlik. Mindeket részben magát Krisztust kapjuk személyesen: „Én vagyok az élő kenyér, aki a mennyből szállottam alá. Ha nem

A csodák hírére zarándokolt ide Nagy Lajos király is, a Boldogasszony-nak nagy tisztelője. Templomot építtetett, és a csodás hírű szobrot annak oltárára helyeztette. Kolostort is alapított kedvelt pálos szerzetesei részére.

A Nagy Lajos király idejében épült egyhajós, gótikus templomot a XVIII. század első felében barokk stílusban felújították. A barokk főoltárt 1877-ben cserélték ki a mai neogót főoltárra. A forrás-kút fölé, amelyben a kegyszobrot találták, 1696-ban kerek kápolnát emeltek. A helyhez fűződő legendás történetet ennek falképei mutatják be.

Máriavölgy a török időkben és még utána is 1786-ig – II. József föloszlató rendeletéig – a pálos rend központja volt.

A 41,5 cm magas kegyszobor ülő Boldogasszony, ölében, bal térdén ül az áldást osztó gyermek Jézus. Szűz Mária jobbában országalma, a kis Jézus bal kezében könyv van. A koronával ékesített szobrot öltöztetik. Az öltözet felső részén már a XVII. századi ábrázolásban is szembe tűnik a Jézus és Mária monogram, alatta a holdsarlóval. Ez alatt három lángnyelven olvasható a Salve Regina imádság befejező fohásza: O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria (Ó, irgalmas, ó kegyes, ő édes Szűz Mária).

A kegyszobrot – valószínűleg a királyi alapítás tudatában – Patrona Regni Hungariae (Magyarország Patrónája) néven emlegették. I. Lipót császár 1687-ben, a pozsonyi országgyűlés alkalmával Máriavölgybe zarándokolt, és a török alól akkor már részben fölszabadított országot a Magyarok Nagyasszonyának ajánlotta föl. Az I. Lipót uralkodása idején forgalomban lévő magyar máriás pénzekben a Patrona Hungariae ábrázolás a máriavölgyi kegyszobrot mintázza.

A máriavölgyi kegyszobor alapján készült Vác-Hétkápolna kegyképe.

A Szűzanya közbenjárására Máriavölgyben történt csodákat Kollenics András pálos szerzetes, nagyszombati teológiai főiskolai tanár írta meg „Thesaurus in agro absconditus” (A földbe rejtett kincs) című, 1713-ban Nagyszombatban megjelent könyvében. Könyve végén megjegyzi: „Ha pedig minden malasztot és csodás mennyei jótéteményt... le akarnók írni, nem férne bele szerény művembe”.

Mária völgy két főbúcsúja pünkösdkor és Szűz Mária születése napján, szeptember 8-án van. Ezek a napok, de egyéb alkalmakkor is, sok zarándok keresi föl a kegyhelyet. A zarándokok a templom melletti hegyoldalon lévő, az 1930-as években épített keresztút stációinál keresztúti ájtatosságot is végezhetnek. Egy évtizede szervezett magyarországi zarándokcsoportok is rendszeresen látogatják a máriavölgyi kegyhelyet.

K.D.

eszitek az emberfia testét, és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet tibenetek.” (János evangéliuma) Tehát, a Jézusi élet csak azokban él és növekszik, akik részt vesznek a vasárnapi szentmisén. Balatonfüreden beszéltem egy családanyával, aki őszintén bevallotta, hogy ők évenként csak két-három alkalommal járnak templomba, de akkor is csak a hangulat kedvéért.

De lehet-e Isten pusztá hangulatokkal kifizetni?

Jézus meghalt a keresztfán a mi bűneinkért és azt akarja, hogy ezt az áldozatot minden vasárnap megünnepeljük, mert csak így részesülhetünk keresztáldozatának kegyelmeiből. Aki nem jár szentmisére, aki nem szenteli meg a vasárnapot, az elszakad Jézustól és a jézusi közösségtől. Mert a szentmisében nemcsak Jézussal, hanem egymással is találkozunk. Szükségünk van Jézusra, de szükségünk van egymásra is, a jézusi közösség megtartó erejére, a hitet megtartani, abban növekedni csak közösségben lehet.

Két ilyen közösség van: 1. a keresztény család, 2. a hívő közösség, az Isten nagy családja, a templom.

A keresztény család, – a keresztény élet iskolája – esténként együtt imádkozik; ez a kis hálaadás. Az Isten nagy családja, vasárnaponként eucharisziát, nagy hálaadást végez, és ebben összeforr Krisztussal és egymással a hitben és a szeretetben.

Justinus, római pogány filozófus, aki megtért a 2. század elején, egy keresztényüldözés alkalmával a császárhoz írt vitairatában leírja a katolikus istentisztelet, a szentmise menetét a 2. század elején. Ha összehasonlítjuk a mai szentmisével, azt látjuk, hogy annak szerkezete, felosztása pontosan megfelel az őskeresztény szentmisének.

Az úr napján, – a legnagyobb úr – az élő Isten hív meg bennünket az ő asztalához. Milyen megtiszteltetés ez számunkra! Készülünk-e rá egész héten?

Vasárnap örömmel ébredünk, hiszen találkozunk Jézussal és egymással. A vendégségben nem csak az étel a jó, hanem a találkozás szereteteinkkel. Fölvesszük az ünneplő ruhánkat, ez a megszentelő kegyelem, amit a keresztségben kaptunk. Hiszen a példabeszéd szerint az Úr szemrehányóan tekint az utcáról bejött vendégre: „Hogy jöttél be ide, menyegzői ruha nélkül?” Az ókori lakomákon az ünnepi ruhát a bejáratnál osztogatták, aki anélkül volt, saját maga volt az oka.

I. Az igehirdetés liturgiája

Mielőtt belépünk a menyegzős lakomára, még egyszer végignézzük magunkon, és lekeféljük menyegzős ruhánkról a hétköznapok porát. Ez a bűnbánat a szentmise elején. A nagy olaj -vagy zsírfoltokat ilyenkor már

nem tudjuk a kefével eltávolítani, ezeket már előzőleg el kellett vinnünk a tisztítóba, a gyóntatószékbe.

Aztán szerényen kopogtatunk a nagy Úr ajtaján: „Uram irgalmazz, Krisztus kegyelmezz, Uram, irgalmazz!” Háromszor mondjuk, mert a mi urunk a háromszemélyű egy Isten

Kinyílik az ajtó és mi ott állunk az Úr előtt és köszöntjük őt. Dicsőség a magasságban Istennek.

Aztán elmondjuk, miért jöttünk, mi a kérésünk, mit akarunk kérni vagy megköszönni. Ez a könyörgés.

Eddig ember szólt az Istenhez, és most az Úr válaszol:

Gyulai Oszkár, 2004 (folytatjuk – a szerkesztő)

A Boldogságos Szűzanya szüleinek tisztelete

Amikor a műsorok éves programtervét összeállítottam, szándékosan választottam ki a mai, június 26-ához legközelebb eső szombatot arra, hogy a Boldogságos Szűz Mária szüleinél szólnak. Szent Anna és Szent Joachim tisztelete Anyaszentegyházunkban ma is él, de hazánkban túlnyomóan vidéken, az idősebb híve körében találjuk meg alakjukat a népi vallásosság különböző megnyilvánulásaiban.

Mit tudunk Mária Szüleinél, Jézus Nagyszüleinél? A Szentírást hiába faggatjuk ezzel a kérdéssel: nem kapunk választ. Az ő alakjuk nem került be a kánoni könyvekbe. A Jakab ősevangéliuma címet viselő apokrif írás azonban szól Mária feltételezett életéről, s abban találunk történeteket a Szűzanya szüleinél.

Mint már többször is említettem korábbi műsoraimban: a Szent Hagymány – melynek ez az apokrif írás is része – bölcsője a mi Szentírásunknak. Ez a Szent Tradíció őrizte az Apostolok és tanítványaik leírásait, információi Jézus fogantatásáról és születéséről, gyermekoráról, életéről, missziójáról, kereszthaláláról és feltámadásáról, s arról, hogy a Szentlélek kegyelmének köszönhetően hogyan növekedett az újszülött Egyház napról napra Isten és az emberek ismeretében és szeretetében. Ezek az írások aztán befogadtak olyan adatokat is, melyek történetisége nem bizonyítható, tartalma nem lényeges része üdvösségünk történetének, vagy kimondottan logikátlan, valótlan, nemegyszer botránkoztató elemeket is tartalmaznak. Ezért látta szükségesnek az ősegyház, hogy a Szent Hagymányban „rendet teremtsen”, s kiválogassa belőle a Szentlélek segítségével azokat a biz-

tosan isteni sugalmazású írásokat, melyek elengedhetetlenek üdvösségünk művének és Isten szeretetének helyes és teljes ismeretéhez. Így alakult ki a szentírási kánon, a Biblia 73 könyve. A Tradíciót is tiszteljük, hiszen abból kristályosodott ki a szentírási üzenet, sőt maga a Szent hagyomány is tartalmaz olyan hitigazságokat, melyek nincsenek a Szentírásban, Anyaszentegyházunk mégis hittet vallja és tanítja azokat (ilyen pl. Mária mennybevitelének dogmája). Így találkozunk Mária szüleivel is az apokrif írásban. Ha személyüket, pontos nevüket köd borítja is (hiszen a róluk és Mária gyermekkoráról szóló elbeszélések történeti hitelessége erősen megkérdőjelezhető), annyi biztos, hogy a Szűzanya Szülei olyan emberek voltak, akikben már nagyon mélyen működött Isten kegyelme, hiszen ők nevelték Máriát arra a tisztességes életre, hithű zsidó vallási meggyőződésre és élő Istenkapcsolatra, mely biztos és termékeny alapot adott a Szűzanyának arra, hogy páratlan küldetését Isten kegyelmével egyesülve teljesíthesse.

Az apokrif leírja Szent Anna és Joachim elképzelt történetét, miszerint Anna és Joachim istenfélő, tiszta emberek voltak, akik két kezükkel szorgalmasan dolgozva keresték mindennapi kenyerüket. Az idősödő házaspár életére sötétséget vetett azonban az a tény, hogy Anna meddő volt, s ez annak a kornak és helynek a gondolatvilágában nagyon megvetendő dolog volt. Isten büntetésének tartották a meddőséget, mely valamilyen múltban elkövetett bűnt engedett feltételezni, ezért a meddőséghez még ez alaptalan szégyenérzet is társult abban a mentalitásban. A történet szerint Joachimot annyira elszomorította Anna meddősége, hogy szégyenében és tehetetlenségében elköltözött otthonról, mely szenvedésüket valójában még tovább növelte. Az apokrif beszámol arról, hogy mindketten, csaknem egy időben isteni üzenetet kapnak, hogy Isten meggyógyítja Anna meddőségét, ezért Joachim hazatér. Kis idő elmúltával Anna valóban fogant, és világra szüli Máriát, akit a zsidó vallási tradíció szerint három éves korában bemutatnak a templomban. A Tradíció szerint Joachim korán meghalt, de Anna megérte Jézus születését. Máriát 12 évesen bízzák az igaz és istenfélő József gondjaira.

Szent Anna alakja a népi vallásosságban a történelem során jobban előtérbe került, mint Szent Joachimé. A XX. század második feléig a július 26-i ünnep csak Szent Annáról szólt, később tették hozzá Joachim nevét is. Keleten december 9-én ünneplik Szent Annát, Mária Szeplőtelen Fogantatásának ünnepe utáni napon.

Szent Anna alakja népi vallásosságban nagyon elterjedt: az asszony néppatrónája lett. Az asztalosok védőszentje, mert régen a tabernákulumot is

asztalossal készítették, a Máriában a népi hit (úgy, mint a lelki írók is) Isten Élő Tabernákulumát látta. A bányászok védőszentje is Anna, mert a szántóföldben elrejtett kincsek szimbolizálják az ő méhét, mely egy hatalmas kincset rejtett magában: a Boldogságos Szűz Máriát! A kádárok is pátrónájukként tekintettek rá, hiszen amint hordó a bor tárolására szolgál, úgy találjuk meg az öröm forrását Annában (az ókori zsidó szimbolika az örömet nemegyszer fejezte ki borral). Népiünk hitében a kedd lett az a nap, melyen Szent Annát különösen is tisztelték („Szentannakedd”).

Magyar szentéleink és búcsújáró helyeink egy része Szent Anna titulussal rendelkezik. A nép tehát a Szűzanya után őt hordozta leginkább szívében.

A Szent Anna-kultusz mai hanyatlása egyfelől abban keresendő, hogy a szülés tekintetében az orvosi ellátás egyetemessé vált, így a rizikófaktorok csökkenésével a riadt, de bizalommal teli szívek, melyek régen a szülés sikeréért kérték Szent Anna közbenjárását, ma már nem bíznak olyan intenzíven a természetfölötti segítség szükségességében. A kultusz hanyatlásának másik oka családok krízisében lelhető fel: ahol a család eszmény egyre inkább szétdarabolódik, ahol a szülők és nagyszülők egysége és szerepe egyre groteszkebb formákat ölt, ott a hívő család példaképeit is nehezebb elhelyezni a köztudatban.

Szent Anna és Szent Joachim azonban ma is közbejárnak értünk, s különösen a nagyszülőkért, hiszen ők az Úr Jézus nagyszülei. Ajánljuk magunkat mindannyian az ő közbenjárásukba!

Kovács Z.

A Mária-jelenésekről

A Mária-jelenések a mariológia legaktuálisabb kérdései közé tartoznak. Anyaszentegyházunk történelme során mintegy ezer Mária-jelenést ismert el hitelesnek. Ezekből csak a XX. században több mint 450 (!) tanúskodik a Szűzanya irántunk való szeretetéről.

A Természetfölötti megjelenése a természetes élettérben egyáltalán nem újdonság, hiszen Isten az, aki elsőként fordult az ember felé, hogy megismeresse vele titkait és kinyilatkoztassa üdvösséges terveit. Szent Pál apostol a Tituszhoz írt levélben örömmel mondja, hogy „Isten dicsőségesen megjelent” köztünk (2,3), mely ingyenes, üdvözítő ajándék és éltünknek is új perspektívát ad. Ne felejtsük el Gábor angyal szavait sem, aki Máriát azzal bátorítja az Angyali Üdvözetkor, hogy „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). Az Isten-jelenések (*theophanía*) értő szívet, belső látást, hitet követelnek.

Az Ószövetségben rengeteg Isten-jelenés tárul elénk. Az „ős-incidens” előtti boldog állapotban élő emberek élete nem jelenésekkel tarkított, hanem jelenlétben élés volt: Isten szerető közelsége és békéje vette őket körül. Az Úr megjelenése akkor vált ijesztővé, és fájdalmassá, amikor az első bűn elkövetése után az a „*Hol vagy?*” (Ter 1,9) már számon kérően hatott az engedetlen lelkekben. Ábrahámmal is többször szólt az Úr: hol angyalokat küldve hozzá, hol pedig hangját hallatva, melyek jelenésnek minősülnek. Jákobnál találkozunk az ún. *onírikus* jelenéssel, vagyis azzal a lelki élménnyel, amelyben Isten álomban szól valakihez. Mózeshez is többször szólt az Úr, kinyilatkoztatva neki talán az egyik legkifürkészhetetlenebb isteni titkot: „Én vagyok, aki van”; s ne felejtjük el azt a mély szimbolikával rendelkező Isten-jelenést, melyet az égő csipkebokor szemlélése adott neki a „szent helyen”. A pusztában vándorló zsidók meghatározó élménye volt a Szövetség Ládájának állandó jelenléte körül. Istennek ez a közelsége, mintegy „kézzel fogható” jelenléte, melyet a zsidó misztika *Shekinah*-nak nevez, maga is Isten-jelenés. A gyermek Sámuelhez is álmában szólt az Úr, és Salamon is az Úrral való találkozásból merítette páratlan bölcsességét. Illés nem a földrengésben és a pusztító viharban fedezte fel Isten jelenlétét, hanem az enyhe szellőben. A Próféta él Isten-kapcsolatának is nemegyszer része volt az Úrral való csodás találkozás: „Láttam az Urat”. A hegy-motívum is többször előfordul az Ószövetségben, ahová Isten kiválasztotta felmegy, hogy Urával találkozzék.

Az Újszövetségben el kell ismernünk az Isten-jelenések egyfajta Krisztus-központú karakterét. Az Angyali Üdvözlés, mint üdvösségünk meghatározó eseménye Gábor angyal jelenése az Atya akaratából. A tisztalelkű Szent József is többször hallgat álmában a természetfölötti kinyilatkoztatásra, s aszerint cselekszik Máriával és a Gyermekkel. Az a 33 esztendő, melyet Jézus istenemberi valóságában köztünk élt, a legmagasabb szintű Isten-jelenésnek tekinthető. De még ezt meg is koronázza egy-egy atyai kinyilatkoztatás Jézus keresztségénél és a Tábor-hegyen történt csodás színváltozás alkalmával: „Ez az én Fiam!”. Mózes és Illés megjelenése is megerősíti a tanítványokban azt a hitet, hogy a földi lét végével nem zárul le életünk. A Feltámadott többszöri megjelenése a legörömtelibb Isten-jelenésekhez tartozik, akár csak a „fehér ruhás alakoké”, akikkel a Mennybemenetelkor találkozunk, mint az Úr küldötteivel. Szent Pál apostolhoz Krisztus szól a vak-ság embert próbáló napjaiban, hogy új utat nyisson meg számára és általa az Egyháznak. S ha még ezek után is kevesellnénk az újszövetségi jelenéseket, olvassuk el a Szentírás utolsó könyvét, ahol a Patmosz szigetére száműzött János apostol bőséges apokaliptikus látomásait és égi üzeneteit találjuk.

A jelenések sokfélék lehetnek: látomás, hanghatás, álmokképek általi, szimbolikus vagy allegorikus (pl. az égő csipkebokor), különböző illatok, tapintással összefüggő megtapasztalások. Isten kreatív: Ő maga választja meg a módját, hogyan akar az emberekhez szólni. Csupán azért, mert ezek Isten kinyilatkoztatásának rendkívüli formái, nincs jogunk megfelelő alap nélkül elutasítani vagy elítélni azokat. A Szentlélek kegyelemközlő lehetőségeiként kell tekinteni „a Lelket ki ne oltsatok”, s alaposan megvizsgálni annak jeleit „Vizsgáljatok meg mindent”, nem elfelejtve, hogy a próféták és próféciák kora korántsem zárult még le. A jelenésekhez való közelítés természetesen nagyfokú óvatosságot kíván, mindenekelőtt azt vizsgálva, hogy a jelenés megegyezhet-e Isten akaratával (pl. Isten nem parancsolhat bűnös dolgot. Ha valaki ilyen jellegű „jelenésről” számol be, annak hitelességét rögtön elvethetjük). A Tanítóhivatal feladata az is, hogy alaposan mérlegelje a jelenések, üzenetek szimbolikáját, nyelvezetét, korokra, tájakra jellemző sajátosságait, a látnok mentalitását és pszichológiai állapotát, s még nagyon sok egyéb tényezőt.

Milyen kritériumokat kell még szem előtt tartania az Egyház Tanítóhivatalának, amikor megvizsgálja a jelenéseket? Először is: kell, hogy legyen valamilyen szentírási alapja vagy visszacsengése (pl. egy pokolról szóló látomásnak a Szentírásban kifejtett üdvözítő tanítás az alapja, amely szerint „aki nem hisz, elkárhozik”). Nem fogadható el hitelesnek egy látomás, ha teológiailag nem helyes (pl. a Szentháromság „negyedik személyeként” akarja bemutatni Máriát). Az üzenetnek erkölcsi szempontból is helyesnek kell lennie (pl. a Szűzanya biztosan nem fog egy jelenésben arra buzdítani, hogy öljem meg a szomszédomat), s nem ellenkezhet az isteni tanítással és annak logikai következményeivel (pl. a nőket szenteljék pappá). A látomás vagy üzenet mindig imára vezet, buzdít, tehát Istenhez visz közelebb, nem eltávolít Tőle (általában már az alaplétkör is imádságos jellegű, melyben a kiválasztott jelenést megéli vagy az üzenetet befogadja). Bizonyos kegyelmi helyek és pillanatok (zarándokhelyek, lelkigyakorlatok) jobban elősegítik a lelki ráhangolódást Isten titkainak befogadására, ezért az ilyen helyeken és időkben a jelenések és üzenetek általában gyakoribbak. A hiteles látomás vagy üzenet feltétlen engedelmisséget kér a befogadótól, s természetesen azoktól is, akikhez általa szól. Az Egyház egységét előmozdítja, tehát nem hiteles az az élmény, amelyik a szakadásra buzdít vagy megosztottságot idéz elő. A hiteles jelenés prófétai jellegű, mely Isten üdvözítő tervét hozza közelebb az emberekhez, de nem feltétlenül rendelkezik valamilyen jóslatszerű jövőbeli karakterrel. S ami a legfontosabb: a hiteles jelenés

lényegileg nem tesz hozzá semmit a Kinyilatkoztatáshoz, melyet Krisztus keresztáldozata tett tökéletessé, s el sem vesz abból semmit, hanem annak általunk elhanyagolt pontjainak ad nagyobb aktualitást.

A Mária-jelenésekre is ugyanezek a kritériumok vonatkoznak. A mai elmélkedést alapvetésnek szántam, konkrét Mária-jelenéseknek részletesen majd a közeljövőben fogunk műsort szentelni. (Mária Rádióban elhangzott előadás)

Kovács Z.

Postaládánkból

Isten útjai kifürkészhetetlenek. Sosem tudjuk mi mire jó pont ott, pont akkor, pont olyan módon. Áron atya, aki a levelezési rovatban a kedves olvasók leveleire válaszolni szokott, visszaesett a leukémia betegségébe. Van miért imádkoznunk nekiünk is, van miért felajánlani neki is a sok-sok szenvedést, mely ezzel jár.

Isten útjai kifürkészhetetlenek. Ezzel kapcsolatos az alábbi, talán már néhány ember számára ismerős történet. Nem tudjuk, mi Isten szándéka például Áron atyával, Nem tudjuk nála, vagy rajta keresztül Isten kin milyen csodát akar véghezvinni... Egy kedves olvasónk Áron atya szüleinek vigasztalására küldte az alábbi kis történetet. – a szerkesztő

Egy kislány bement a szobájába és a szekrénykéje mélyéről előhúzott egy lekváros üveget. Kiöntötte a padlóra az üvegben lévő érméket és gondosan számolni kezdte. Háromszor is megszámolta, mert a végösszegnek nagyon pontosnak kellett lennie. Nem hibázhatott. Ezután óvatosan visszatöltötte a pénzérméket az üvegbe, rázárta a tetejét, és kisurrant a hátsó ajtón. A hat háztömbnyire lévő patikába ment, amelynek ajtaja fölött a nagy vörös Indián Törzsfőnök képe volt látható. Türelmesen várt a patikusra, hogy szentelne rá egy kis figyelmet, de a patikus éppen nagyon el volt foglalva. Tess – így hívták a kislányt – megcsoszogtatta a lábát a padlón. Semmi. Megköszörülte a torkát úgy, hogy a legkellemetlenebb hangot adja, amit csak lehet. Ez sem volt sikeres. Végül kivett egy érmét az üvegből és megkocogtatta a pult üvegét. Ez használt!

– És te mit szeretnél? – kérdezte a patikus érezhetően bosszús hangon. – Éppen a testvéremmel beszélek Chicagóból, akit már ezer éve nem láttam – tette hozzá a patikus, mint aki választ sem vár a kérdésére.

– Én pedig az én testvéremről szeretnék beszélni veled – mondta Tess a patikuséhoz hasonlóan bosszús hangon. – Az öcsém nagyon beteg és egy csodát szeretnék venni neki.

– Tessék? – fordult hozzá a patikus.

– A neve Andrew és valami csúnya dolog nő a fejében, és az Apukám azt mondta, hogy csak egy csoda mentheti meg őt. Hát tessék mondani, mennyibe kerül egy csoda?

– Kislányom, mi nem árulunk csodákat.. Sajnos nem tudok neked segíteni – felelte a patikus, kissé megenyhült tónusban.

– Figyelj, nekem van pénzem, meg tudom fizetni. Ha nem lenne elég, kipótolom. Csak mondd meg mibe kerül.

A patikus testvére, akivel eddig beszélgetett, jólöltözött férfi volt. Lehajolt a kislányhoz és megkérdezte:

– Mondd csak, miféle csodára van az öcsikédnek szüksége?

– Azt nem tudom – válaszolt Tess könnyes szemmel – csak azt tudom, hogy nagyon beteg és Anyu azt mondta, hogy valami operációra volna szüksége. De Apu nem tudja megfizetni, ezért szeretném odaadni az én pénzemet.

– Mennyi pénzed van? – kérdezte a chicago-i férfi.

– Egy dollár és tizenegy cent – felelte Tess alig hallhatóan – Ez az összes, ami van, de tudok többet is szerezni, ha kell.

– Nahát, milyen csodálatos véletlen! – mosolygott a férfi – Egy dollár és tizenegy cent – éppen az a pontos összeg, ami egy kislány csodájának az ára.

Egyik kezébe tette a pénzt, a másikkal kézen fogta a kislányt:

– Vezess engem haza hozzátok, szeretném látni az öcsédet és találkozni a szüleiddel. Lássuk, hátha van nálam egy olyan csoda, amit te szeretnél.

A jólöltözött férfi Dr. Carlton Armstrong volt, sebészorvos, aki az idegsebészetre specializálódott. Ingyen elvégezte az operációt, és nem telt bele sok idő, amire Andrew ismét otthon volt, épen, egészségesen. Anya és Apa boldogan beszéltek arról az esemény-láncolatról, ami idáig vezetett.

– Ez a műtét egy igazi csoda volt – suttozta Anya – vajon mennyibe került volna?

Tess mosolygott. Ő pontosan tudta, mennyibe került a csoda: egy dollárba és tizenegy centbe. No és egy gyermek töretlen hitébe. Egy csoda nem a természet törvényeitől függ, hanem magasabb törvények működésétől.

A r ó z s a f ü z é r

Jáki Szaniszló: Fénnyel teli titkok

Az első fénnyel teli titok

*Áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus,
aki a Jordán vizében megkeresztelkedett*

Az anyag összes megnyilvánulási formái közül, ahogyan azokat a természetben találjuk, a víz emelkedik ki tündöklő fényesen. Minden víz olyan fényt tükröz vissza, amely nem sajátja, hanem felülről kapja, a Napból és a Nap sugaraiban fürdő levegőből.

A fényesség, ahogyan a vízben visszaverődik, megmutatkozik a víznek abban az erejében is, amely tisztít. Még a viszonylag új találmány, a mintegy négyszáz éves szappan sem működik víz nélkül. A víz tartja tisztán az embert, belső részeiben is, mivel az ember testének hetven százaléka víz, amely a test sejtbilióinak finom rekeszeiben található, s a sejtek a víz segítségével újítják meg magukat folyton-folyvást.

Nem csoda, hogy a víznek ezt az életadó, élettisztító, az életet fényben tartó erejét az ember már ősidőktől fogva úgy vette, mint a legalkalmasabb rituális eszközt az erkölcsi megtisztulásra. Más vallásokban jóval a zsidók előtt kezdték el a keresztelés, a leöblítés és az alámerítés gyakorlatát. Ezzel óhajtották kifejezni az ember vágyát, hogy megszabaduljon a bűneitől, és azon reményét, hogy valóban megszabadulhat.

Az azonban csak Isten különleges rendelkezése folytán valósult meg az emberrel, hogy a vízbemerítés valódi csodás hatásokkal kapcsolódott össze. Szíria királyi tisztségviselőjének meg kellett hajolnia az igazság előtt, hogy Isten egészen különösen működik Izraelben, amikor látta, hogy lep-rás teste megtisztult, miután hétszer alámerült a Jordán folyó vizében. Damaszkusz vizei, Abána és Fárfár lehettek tisztábbak és üdítőbbek, de neki a Jordánhoz kellett jönnie, hogy átéljen egy csodás gyógyulást, hitének jutalmát, bármennyire is vonakodott kötélnek állni.

Sok hasonlóan kételkedő lehetett azok között, akik a Jordánhoz özönlöttek, miután Keresztelő János ott megjelent. Meg kellett állapítania, hogy

legalábbis néhányan a viperák fajtái voltak, ami aligha volt bók valakinek lelki állapotát illetően. Néhányan önként jöttek, köztük János egyes tanítványai. Egyikük neve András volt, és eljött testvére, Simon is. Itt volt János is, akárcsak Natanael és Fülöp. Őket János már megkeresztelte, majd a jelenlétükben rámutatott valakire, akit ő „Isten Bárányának” nevezett.

Ennek a kifejezésnek az áldozati értelme aligha kerülte el figyelmüket, de érdeklődésük pillanatnyilag valami másra irányult. Egy galambot láttak leszállni az „Isten Bárányára”. Akkor egy hangot hallottak a magasból, hogy a Bárány maga a szeretett Fiú. Észrevették, hogy Jézus annyira főntről való, hogy egy út kanyarulatán át a távolban meglátja Natanaelt, aki egy fügefa alatt ül. Jézus látnoki képességének megdöbbentő pillanata volt ez, s előrejelezte a megváltást. Az embernek immár be kellett látnia, hogy teljesen átlátszó Isten szeme előtt, és ha egyszer megfürdött ebben a látásban, teljesen láthatja önmagát, mind bűnös állapotában, mind pedig állapotának fényes lehetőségében – mint Isten megváltott és fogadott fia. Ráadásul magának a Fiúnak fényes magasztossága nyilatkozott itt meg, aki nagyon magasra emelkedett, mivel igen mélyre alacsonyította magát. Ámbár abszolút bűn nélküli volt, ragaszkodott a vízbe merüléshez azért, hogy példát adjon a bűnösöknek. A szavak, amelyeket Jézus Keresztelő Jánosnak mondott, aki vonakodott megkeresztelni őt, első nyilvánosan elhangzott szavai voltak. Utolsó szavaival, amelyeket a Földön mondott, parancsot adott, hogy tanítványai menjenek és kereszteljenek meg minden embert, hogy elnyerhessék azt a fénylő életet, amelyre a halál sötét valósága nem vethet árnyékot.

E szavak és a szertartás a szó szoros értelmében megváltoztatták a történelmet. Bár a vallástörténet sok szertartást ismer, amely kötődik a víz használatához, mint például a lemosás és az alámerítés, egyik sem volt összekötve különleges szavak egymásutánjával: a keresztség, vagyis vízbe merítés, legalábbis a víznek a fejre öntése alakjában, mindig „az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” történt és történik, ahogy Jézus parancsolta.

Így tették ezt már a legelső időkben, és így végzik ma is. Bár racionalista Szentírás-magyarázók megütköznek ezen, a szentháromságos formulával történő keresztelés tagadhatatlan az ősegyház gyakorlatában. Egy ilyen rítus fennmaradása ősi formájában húsz évszázadon át, egyedülálló esemény a vallástörténelemben.

A keresztelési víz, amely erejét Jézus keresztségétől kapta, történelmet csinált, átárasztva a természetfeletti fényét az egyszerű természetesre. És eljött az, ami a fényvel mindig történik: küzdenie kell a sötétséggel. A söté-

tétségben és a sötétség ellen kell a fénynek világítania. És semmi sem annyira sötét, mint a természetes ember vélt és színlelt ártatlansága. Azért, hogy megmentse az embert ettől a hamis ártatlanságtól, a végtelen ártatlanság azt választotta, hogy aláveti magát a lelki megalázkodás szertartásának, mintha neki bármiféle bűnt is el kellene ismernie.

Hogy megvalósítsa azt a szilárd igazságot, miszerint az embernek szüksége van a gyökeres megtisztulásra, Isten minden eljárás közül a legmegdöbbentőbbet választotta: megtestesült egy teljesen ártatlan lány eszközül választásával. Kevesebb mint egy héttel Jézus megkeresztelkedése után ez a kapcsolat meglepő formában nyilvánult meg, amikor Jézus megjelent Kánában a menyegzőn, magával víve első öt tanítványát. Mi pedig kérjük Máriát, hogy imádkozzon értünk bűnösökért, akiknek örök üdvössége érdekében a végtelen isteni ártatlanság megalázkodott. Méghozzá úgy, hogy alávetette magát egy szertartásnak, amely bűnbánatot kíván az embertől és szívének megváltoztatását.

(A hely szűke miatt a következő lapszámban folytatjuk – a szerkesztő)

II. János Pál közbenjárását kérő imádság

*Ó, Szentháromság, hálát adunk neked,
hogy az Egyháznak adtad II. János Pál pápát,
hogy benne felragyogtattad atyái mivoltod gyöngédségét,
Krisztus keresztjének dicsőségét és a szeretet Lelkének tündöklését.
Ő teljességgel végtelen irgalmadra és
Mária anyai közbenjárására hagyatkozva
Jézus, a Jó Pásztor élő képét hagyta ránk,
és az életszentség útját mutatta a hétköznapi keresztény élet
magasrendű mértékeként, hogy
elérkezzünk a Veled való örök közösségre.
Add meg nekünk az ő közbenjárására a kért kegyelmet,
a te akaratod szerint, abban a reményben,
hogy Őt hamarosan szentjeid seregében tisztelhetjük. Ámen.*